روزنامهٔ

جشن شاهنشاهی ایران

این روزنامه یکبار در تاریخ طی ۱۰۰ شماره و در تیراژی برابر تیراژ همهٔ جراید سراسر کشور و همراه با آنها انتشار میابد

شماره پنجاه و پنجم: یکشنبه چهارم مهرماه ۱۳۵۰

نیروی لایزال و غرور ملی ایرانیان

شماره مخصوص مجله آسیا ـ افریقائی «ژون‌آفریک» ـ چاپ فرانسه مخصوص جشن شاهنشاهی ایران

ترجمهٔ مطالب این مجله در صفحه چهارم چاپ شده‌است

۱۷ روز تا آغاز جشن شاهنشاهی فاصله داریم

جهان یک صدا زبان به ستایش جشن شاهنشاهی ایران گشوده است

ایده‌ئولوژی تاریخ شاهنشاهی ایران

شاهنشاه ، چه روشن وخالی ازابهام ، فرمودند: « تاریخی‌که سه‌هزار سال طول دارد ، ایده‌ئولوژی‌آن ، نمیتواند بزودی ازسرکی خارج‌شود .»

این بیان شاهنشاه ، در دانشگاه پدافند ملی ، فلسفه و روح جشن آئین شاهنشاهی است . آئین شاهنشاهی درایران‌زمین ، جهان‌بینی شجاعترین ، آگاهترین و نیک‌خواه‌ترین تیره‌های آریائی‌را ، که‌به‌این‌سو مهاجرت کرده بودند ، تشکیل میداد ، واین‌آئین ، نظام‌وبنیاداجتماعی و حکومتی را ، درایران‌گذاشت . واین آئین ، یا باصطلاح تازه ، ایده‌ئولوژی وجهان‌بینی ، سه‌هزارسال ، ازایران ، دفاع‌کرده است. وچون سایبان وچتری ، ایران‌را از ، باران حوادث ، نگاه داشته است . واین آئین ، در تمدن های همجوار ، و درتمدن‌جهان ، وسیرتکامل آن ، آشکارا، اثرگذاشته است . وتمدن‌های همجواررا پرورده‌است.

ازدیرترین زمان ، اثرآئین شاهنشاهی ، درتمدن یونان و روم قدیم ، وسراسر خاورمیانه ، برجاست . واین آئین ، تیره‌هاواقوام‌گوناگون‌را ، که‌باحرکت وهجوم خود منشأ تحول و دگرگونی درجهان وسیرتمدن شده‌اند ، درخویش، مستحیل ساخته است وتمدن‌ها وآئین‌های تلفیقی پدیدآورده است . دایره بسط ونفوذ آئین شاهنشاهی ایران ، طی‌سه‌هزار سال ، سراسر آسیا ، وقسمت اعظم افریقا واروپاشمارمیرود.

این‌آئین ، یاایده‌ئولوژی سه‌هزار ساله ، که نقطه اوج و اعتلای‌آن ، از دوران شاهنشاهی ، کوروش بزرگ ، از دوهزاروپانصد سال پیش آغاز میگردد ، اززمانی که روشنائی خودرا ، برسراسر جهان متمدن جاری ساخت ، در منشأ و رستنگاه خویش‌که ایران‌زمین است، چنان تناور ، وگسترده است ، وچنان ، باخون و روح ملت‌ما آمیخته است‌که، ایمان

بقیه در صفحه ۲

روزشمار ۲۵۰۰ سال شاهنشاهی ایران زمین

- ۵۵ -

۱۶۴۳ - میلادی

افقی راکه روشن است و پاك، ابری کوچك، تیره میسازد. هرچند، در اغاز، لکه‌ای‌کوچك بیش نیست، اما نفس مسموم و تیرگی‌زای‌او، اندك اندك، پیرامون خویش را می‌آکند. واز روشنی‌ها میکاهد وتن می‌انبارد. و سیطره‌ی خودرا برروشنی ادامه میدهد. وسرانجام، هنگامی درمیرسد که آدمی درمییابد افق، که روشن بود و پاك، اکنون تنها تصویری ازتیرگی است و سیاهی. و نمیتوان درآن، فروغ ستاره‌ای را دید. و درآن تیرگی، نوری چشمان را نوازش نمیدهد. ودرافق روشن دوستی میان ایران، و هند، هندی که زیرسیطره‌ی اقتدار سلاطین گورکانی بود، اکنون لکه‌ی ابر، تارهای خود را تنیده بود. و فروغی از تفاهم، درخود نداشت. درگذشته، ایالت قندهار ، حدفاصلی میان سرزمین‌ایران‌و مملکت پادشاهان گورکانی هند بود. واین ایالت، خود، انگیزه‌ای برای تفاهم بود وگاه، ایران وهند، بایکدیگر، در مصاف بادشمنی یگانه، به‌همدستی برمیخاستند. وهمانگونه که گذشت، این فضای تفاهم وافق‌دوستی، درگذشته تا آنجا گسترش یافته بـود که در زمان شاهنشاهی شاه طهماسب اول، همایون شاه ، پسر بابر، که در نبرد با شیرخان افغان شکست خورده واز تاج و تخت‌محروم شده بود، به‌ایران وبه‌دامان مهربان شاهنشاه ایران زمین ، پناهنده شد. و بفرمان شاه بااو به‌گرمی رفتار شد و آنچنان مقدمش‌را گرامی داشتند تا تلخی شکست خویشتن را از افاغنه ، از یادبرد. وسرانجام ، شاهنشاه ایران، لشکری از سپاهی مردان ایران‌را، به یاری او فرستاد وسلطنت‌راباردیگر ،بـاو بازگرداند . در دوران شاهنشاهی شاه‌عباس کبیر نیز ، میان او، واکبرشاه و پسرش جهانگیر، افق دوستی گسترده بود و صمیمیت، پرتو افکنده بود. اما اکنون، جانشین جهانگیر، یعنی شاه جهان، چونان لکه‌ی ابری در فضای دوستی و تفاهم میان دوکشور، جلوه‌گری میکرد. او میخواست که قندهار، یعنی شهری راکه سرحد میان ایران وهند، واز زمان شاه عباس بزرگ، همواره در دست شاهان صفویه بود، به‌خاك خود ضمیمه کند وبرای این پیوند نامیمون ، طمع او، افزونی میگرفت . او، سپاهی‌گران تدارك دید و سرکردگی سپاه را به‌فرزند خود سپرد و اورا، همراه بالشگریان، به‌سوی قندهـار، گسیل داشت. این تجلی ناسپاسی بودکه در وجود انیران ناسپاس مجال خودنمائی میبابد. شاه جوان، رستم‌خان سپهسالار را ، برای‌تدارك و تجهیز سپاه و دفع حمله‌ی انیران به‌قسمتی از متصرفات‌ایران زمین، مامور کرد. اما سستی واهمال رستم‌خان ، باعث آمدمصیبت روی بنماید و حادثه شکل گیرد. قندهار ، از دست‌رفت ورستم‌خان، که در اجرای فرمان شاه خود، کوتاهی کـرده بـود، بدست «بقرچغای‌خان» حاکم خراسان، وبه‌اراده شاه، به‌سزای خود، و به‌کیفر خود رسید.

«شاه‌جهان» ، پادشاه گورکانی هند، که پیروزی خود را ، تنها، بیاری دستان سربازان واندیشه‌ی خود میدانست و ازاین راز بی‌خبر بودکه حادثه ، وسستی، بیاری او برخاسته و اورا در راه عمل، به‌پیروزی رسانده است، مست ازاین پیروزی، بسوی‌ترکستان تاخت و به‌نام یاری از «ندرمحمدخان» که از دست پسر و امرای خود، منهزم شده‌بود، به‌بلخ لشکر کشید. او سودای‌خامی درسر میپروراند و درحقیقت به‌تصـرف ترکستان، دل بسته بـود. «ندرمحمدخان» ، به‌خراسان آمد واز شاه عباس دوم، شاه‌ایران، طلب یاری کرد. شاه ، اورا بخدمت طلبید و باگرمی از او پذیرائی کرد و آنگاه، سپاهی بیاری او، به‌ترکستان فرستاد. شاه‌جهان، که در کار حرکت بسوی آن سرزمین بود، از شنیدن این خبر، بازگشت . و «ندرمحمدخان» ، درسایه حمایت سپاه ایران زمین، به‌سلطنت دست یافت و باردیگر، برتخت‌خود جلوس‌کرد. شاه‌جهان، سال بعد، سفیری بدربار شاه ایران فرستاد و تقاضای دوستی بادولت ایران‌زمین کرد.

۱۶۴۷ - میلادی

هنگامی فرارسیده بود که قندهار ، بازهم، به‌ایران زمین پیوندد. وشاه ایران، دراین سال، مرتضی‌قلیخان قاجـار را ، بعنوان سپهسالار ایران، مامور کرد تا سپاهی گرد آورد و برای پس گرفتن قندهار، به‌آن سولشگرکشد. مرتضی‌قلیخان، سپاهی از مردان جنگاور ایران آراست وبه‌سوی قندهار روی‌آورد. او میرفت تا پاره‌ای از میهن خود را ، به‌اراده‌ی شاه، ودرسایه‌ی حمایت دستان توانای مردان این مرزوبوم ، به‌میهن‌بازگرداند.تصرف قندهار، بدشمنی‌که درکمین‌نشسته بود تا روزگار سستی ایران‌زمین را دریابد، نشان میداد که هنوز، هنگام واقعیت یافتن رویاهای خام او فرانرسیده است. سپاه ایران‌زمین ، به‌آن‌سو تاخت.

۱۶۴۸ - میلادی

شاه، باسپاهی دیگر، بدو منظور ، راهی خراسان شد. نخستین هدف او، یاری دادن به‌لشگری بودکه تحت رهبری مرتضی‌قلیخان، به‌آن‌سامان رفته بود ودومین هدف ، زیارت آستان‌مقدس امام هشتم بود. زمانی بعد، دولشگر بهم پیوستند و درهم گره خوردند و چون سیلی از اراده، بسوی قندهار حرکت کردند وآن‌جا را در حصار گرفتند. وکار نبرد، بدرازا انجامید. و سپاه ایران، باشکیبائی و شجاعت ، در راه به‌ثمر رساندن‌هدف وبدست آوردن پیروزی، پایمردی کردند و زمان به‌سیر خودادامه میداد . در این دوران ، تصویر ایران‌زمین، همان‌بودکه اشاره رفت روزها، بدنبال شبها، راه می‌سپردند.

۱۶۵۰ - میلادی

فرجام، جوانه‌ای که گل داده بود ، بدل به‌میوه شد. ومیوه، شکل گرفت و هنگـام چیدن آن فرارسید. واین نتیجه‌ی مردانگی‌و حاصل اراده بود.سپاهیان‌دلیر ایران، آنچنان سپاه دشمن را، در تنگنا قرار دادندکه آنان، ناگزیر ، پس‌از روزگار درازی مقاومت، شکست را پذیرا شدند. سپاه‌ایران ، مقاومت‌را درهم شکست و برقندهار ، چیره شد. ودشمن، چونان پلنگی‌کـه در عرصه کارزار تیری را در جگرگاه خود، احساس میکند،سراسر قلمرو وجود را بدست خشم سپرد و دوسپاه تدارك دید نخستین سپاه را اورنگ‌زیب پسر شاه‌جهان رهبری میکرد و سرکردگی دومین سپاه را ، شاه‌جهان، دردست گرفت. اورنگ‌زیب، که از سوی‌پدر به گشودن قندهار ، مامور شده‌بود، سپاه به‌آن‌شهر برد وزمانی‌بعد، شاه‌جهان ، همراه باسپاه خود، به کابل درآمد ونبرد باشدت‌ادامه یافت. نبردی‌که براثر طمع دشمن شکل گرفته‌بود. ودر پایان‌ایرانیان، قندهار را، به‌تصرف درآوردند و تلاش پدر وپسر، و سپاه‌انبوه آنان ، بی‌ثمرماند. باردیگر سایه‌ی حمایت شاه‌ایران‌زمین، برقندهار گسترده شد و دشمن روی به‌هزیمت آورد. او در کار تدارك‌حمله‌ئی دیگر بود.

۱۶۵۲ - ۱۶۵۳ میلادی

آدمیان، گاه ، درمقام‌مقایسه‌بادیگرموجودات، باآنان مرزهای مشترکی پیدا میکنند. میتوان گفت از دیدگاههائی خاص، همه موجودات، از سرچشمه‌ای واحد ، بهره جسته‌اند. و گروهی از آدمیان ، چون گروهی‌ازموجودات، خصلتهائی نامیمون و نکوهیده دارند. آنان، خـو گـرفتـه‌اند کـه جان مایه وماندهـ‌های ضـروری را بـرای توان برگرفتن، از دیگران بگیرند. وخود، دراین رهگذر، بیاسایند و شرم سرشکستگی را پذیرا شوند ودست خودرا، به‌پویه‌کمك‌گرفتن بسوی دیگران دراز کنند.اینان اگر برخوان‌گسترده‌ای دست‌یافتند، که بی‌تلاش ورنجی، قوت آنانرا فراهم میآورد ، دیگر، درخود توان دل برکندن ازآن خوان گسترده‌ی رنگین را نمی‌یابند وهمواره، آتش آزمندی خویشتن را فروزان‌تر میسازند و مدام در کـار چاره‌گری هستند تامدعیان دیگـررا از راه خـویش کنار زنند و سرانجام زمانی فرامیرسد که اینان، حتی چشم خود را برسهم صاحب خوان فرو می‌بندند . واگر دستی ، یـادستانی ، جلو آزمندی آنان‌را سد گرد ، بااو ، به ستیزه‌برمیخیزند ومدام‌دسیسه‌گری‌میکنند و حیله‌ها بکار می‌بندند تا بازهم راه خود را بسوی خوان رنگین متنوع، بگشایند و بازهم آتش حرص خود را، با مانده‌ها،تسکین بخشند. وشاه‌جهان، و پسرش اورنگ‌زیب،در این دوران، تجسمی ازاین آزمندان بودند. آنان، به‌پویه‌ی دسترسی به‌خوان گسترده‌مال مردم، وبه‌امید دست یافتن مجدد برسرزمینی‌که آنرا درسایه‌شمشیر و آتش گشوده بودند، وزمانی بعد، ناگزیر به‌ترك آنجا شده‌بودند، باسپاه گران خود، به‌این سرزمین تاختند. واین‌تاخت‌وتاز همچنان ادامه یافت. وهرچند دراین کوشش‌ها جز غبار شکست ، حصه‌ای نصیب آنان نشد،اما هرگز دست آزمندی برنداشتند. اینان به‌خوان گسترده ، خوگرفته‌بودند. وخوگری ، ازمرگ‌هم،بدتراست . وهربار که سپاه گورکانی، به‌قندهار میتاخت، سپاه دلاور ایران‌زمین، به‌مردانگی برمیخاست ودستهای متجاوز را کوتاه میکرد وبه‌آنـان راه گریز را مینمود. وآنان هربار، درپایان ، پس از تحمل تلفات‌و پذیرفتن ننگ شکست، راه فرار را در پیش میگرفتند.

۱۶۵۴ - میلادی

آیا سرچشمه‌ی همه پلیدی‌ها و تباهی‌ها ، آزمندی ، در قلمرو وسیع خود نیست؟ آیا نمیتوان انگاشت که همه شوربختی‌ها، که در کار مردمان روی مینماید ، منشاء تیره‌ای‌بنام آزمندی دارد ؟ آزمندی، نه‌تنها به‌مفهومی ساده. ونه‌تنها در قلمرو اندوختن مال، بل ، به‌مفهومی گسترده‌تر، و در تمام جهات.آزمندی، باهمه مفاهیمی که در آن مستتر است. و طهمورث‌خان ، پادشاه‌سابق گرجستان ، که قلمرو جان به‌آزمندی سپرده بود، باعث فتنه‌ای تازه شد. او که در بدو جلوس شاه عباس دوم، برای بیرون راندن رستم‌خان ، حاکم گرجستان، که از سوی شاه ایران، درآن‌سرزمین حکم میراند، آمده بود و رستم‌خان، قبل از رسیدن نیروی ایران زمین، به‌منظور یاری او، طهمورث را مغلوب کرده بود، به‌دربار روسیه پناه برد. ودرآنجا ، دست به‌وسوسه‌انگیزی زد تا دولت روسیه، به‌گرجستان حمله بیاورد. ودولت روسیه، دراین سال ، سپاهی به‌حدود داغستان فرستاد و دست به‌ساختن قلاع جنگی‌زد. اما امیران گرجستان و داغستان و شروان ، که همه از سوی شاه ایران درآن ولایات ، حکم میراندند براین قلاع یورش بردند وآنجارا بدست سربازان خود ویران ساختند و طهمورث‌خان، که فتنه‌انگیزی خود را بی‌ثمر یافته بود، به‌روسیه بازگشت. واین، خود، سرآغاز درگیری دیگری بود. درگیری بزرگی که میتوان این حوادث را نقطه‌ی شروع آن دانست.

---

۱۰۰ لوحه آزادی و آزادگی

راه دستیابی به حیات جاویدان

«نمرد آنکه او نیك کردار مرد
«بیاسود و جان را به‌یزدان سپرد
«از شاهنامه‌ی حکیم توس»

***

پیکر خود را، به‌نوازش نسیم می‌سپارد، و مشتاقانه، از او بارمیگیرد. بوته، کوچك است و دیرگاهی نرفته تـا سر از بستر زمین بدر آورده واکنون، بااشتیاقی گـران، سبزینگی پیکر خودرا، به‌نوازش دستان نوازشگر نسیم بهاری می‌سپارد. و بذر شکفتن را، در بطن خود میپذیرد. وروزها، آفتاب، که برپیکر او میتابد، لغزش و رشد آرام نطفه را در پیکر کشیده و لطیف او، درمییابد.وسرانجام،صبحگاهی، چون خورشید، پلك خود را به‌آرامی میگشاید، واز ورای پرده‌ی دودین شب، که درحال سفر به‌گریزگاه خـویشتن است، نور خود را برتمامی دشت و باغ میگسترد، کودك لطیف‌بوته، خود را، واندام عریان خود را ، در شطنـور تطهیر میدهد. غنچه،سـرانجام روئیده است.و غنچه شکفته است. واز هردیدگاه ، زیباست. زیبائی خود را ، باآن‌انحنای لطیف، به‌چشم میکشد. و عطر وحشی و لطیف خود را، در دستان باد می‌پراکند و برمشام جان می‌افشاند. و به‌نگینی‌از یاقوت میماند که برسینه‌ی باغ شکفته است وبه‌چراغی‌میماند در تاریکی. وافسون حیات را در سینه‌ی خود نهفته است. و غنچه، که اکنون ، چون پیکره‌ای شکفته ، عریانی خودرا، به‌آسمان بخشیده، نه‌تنها گلی وحشی وعطرآمیز و زیبا ، که گلی جادوئی است. گلی جادوئی که راز ادامه حیات، و رمز رهائی از چنگال ناتوانی و بیماری را ، دردل خود نهفته است. گل شکفته‌ی شاداب، که عطری وحشی دارد، وزیبائی را از گلهای بهشتی بوام گرفته ، عصاره‌ئی داردکه شفابخش است. و چون خود را، به‌خلسه خواب جاویدان سپرد، از پیکر خود، واز عصاره‌ی گلبرگهای خود، معجونی میسازدکه بیماران، وگروهی از آنان که دل از هستی برگرفته‌اند، با نوشیدن آن، شفارا درمییابند. و اکنون، هنگام آن رسیده است. هنگامی که دستهای زیرك گلچین ، اورا از شاخسار، واز دامان مادر، جدا سازد. و گلچین چنین میکند. اورا از شاخه می‌چیند. وگل شکفته شاداب، هرچند به‌ظاهرزیبائی و شادابی خود را از دست می‌نهد، وازین دیدگاه، دیگـر نمیتوان اورا در شماره آن گلها دانست که هنوز جانی از اشتیاق زیستن آکنده دارند، اما در حقیقت او، به‌استحاله‌ای بزرگ، و استحاله‌ای مقدس برخاسته است. او از دیدگاهی دیگر به‌حیات خود ادامه میدهد. او آفریننده زندگی و رهائی‌بخش آدمیان از چنگال بیماری میشود. حتی اکنون‌که بگونه‌ای پژمرده، وخردشده ، درمیان جعبه‌ای‌دربسته،یاانتظار شفا دادن نشسته است. او پیوند خود را باهستی نبریده‌است، بل پیوندی مضاعف باهستی دارد واین مفهوم را میتوان در زندگی انسانها هم جستجو کرد و یافت. واین مفهوم،مفهوم سخنی است که برزبان فردوسی شاعر بزرگ ایران‌زمین ، و حماسه‌آفرین پیروزیها جاریست و نمونه‌ای دیگر از این اندیشه متعالی را میتوان درکلام شاعری دیگر، ازسرزمین ورجاوند ایران دید. آنجا که سعدی، شاعر بلندپایـه لب به‌سخن میگشاید:

سعدیا ، مرد نکو نام نمیرد هرگز
مرده ، آنست ، که نامش به‌نکوئی نبرند

این مفاهیم ، گویای چیست ؟ . آیا بادرنظر گرفتن این حقیقت که هراثر هنری، وهرمفهومی که در قالب‌آن اثر میآید، حاصل تجارب عینی هنرمند است، نمیتوان‌پذیرفت که در ایران زمین ، گهواره‌فرهنگ‌و شعر و هنر،ابرمردانی پابه‌عرصه‌هستی نهاده‌اند که رشته‌ی حیات آنان را مرزی‌و نهایتی نیست ؟. واین ابرمردان ، از شاهنشاهان بزرگ و بلندآوازه ، و متفکران و سخنوران ، همـه درسایه‌آئین شکوهمند شاهنشاهی ایران‌پرورش یافته و درس انسانی‌را، دراین مکتب متعالی فراگرفته‌اند. مکتبی که روشنی خود را از مهر و دانش‌ها و آرایه‌های خود را از برکت باورهای تابناك کسب کرده است. به‌بزرگداشت آئین شاهنشاهی‌بزرگی بکوشیم که پرورش‌دهنده‌ی ابرمردان و زنان آزاده‌ایست‌که به‌حیات جاودانی دست یافته‌اند. بزرگانی که هنگام زندگی ظاهری، روشنی‌بخش دلهای آدمیانند و در روزگاران‌خواب جاویدان، آثارشان، و نامشان، روشنگر راه انسانهاست. و همواره، نام بلندآوازه‌شان وجود آنان را در هاله‌ای‌ازهستی، تا جاویدان ، پوشانده است.

فرهنگ و علوم در شاهنشاهی ایران باستان

-٦-

توجه خاص شاهنشاهان

ساسانی به‌علم پزشکی

تحقیقی از : دکتر منوچهر سعادت نوری

مؤلف تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی درباره شاهنشاهان دانش‌پرور ساسانی واقدامات آنها مینویسد : «بنابروایات مؤلفین عرب و ایرانی، پادشاهان ساسانی از اردشیر بابکان (۲٤۱–۲۲٦ میلادی) و شاپور اول (۲۷۲–۲٤۱ میلادی) ببعد وسایل آشنائی ایرانیان را باعلوم مختلف مهیا کردند. ابن‌الندیم میگوید که اردشیر برای گردآوردن کتب از هند و روم و جست‌وجوی بقایای آثاری که در بین‌النهرین مانده بود کسان بدان ناحیتهافرستاد واز آنها هرچه را متفرق بودگردآوردوآنچه‌را متباین بود تالیف داد و پسرش شاپور نیزاین کار را دنبال کرد چنانکه همه‌این کتب‌به‌پهلوی ترجمه شد و حتی مسعودی در مروج‌الذهب آشنائی با مذهب سقراط و افلاطون را به‌تفسر روحانی معروف عهد اردشیر بابکان نسبت میدهد. درباره شاپور پسر اردشیر برخی مانند ابن‌العبری گفته‌اند که او پزشکان یونانی را برای تعلیم طب به‌ایران خواست و دردینکرت نسبت ترجمه بعضی کتب هندی و یونانی‌بشاپور داده شده و در تاریخ ابی‌الفداء هم این نسبت تکرار گردیده و آمده است که شاپور فرمان داد تاکتب یونانی‌بپهلوی‌درآید و درجندیشاپور نگاهداشته شود» (۱).

سیریل‌الگود که درباره تطور علم ودانش درایران مطالعه و تحقیق کرده است میگوید: «شاید مفهومی که ایرانیان از بیمارستان داشتند بزرگترین و بادوامترین یادگاری باشد که باروپائیان هبه کرده‌اند. بیمارستانهای‌جدید نتیجه مستقیم توسعه و بسط موسسات ایرانی‌است. نخستین بیمارستانی که از آن اطلاعات مبسوط داریم بیمارستان جندیشاپور است که در شهری در جنوب ایران نزدیك محل اهواز فعلی،دایر بوده است. جندیشاپور شهری بوده است قدیمی و بیمارستان و دانشکده پزشکی ودانشگاه آن در زمان شاپور اول درسال ۲۷۱میلادی‌پی‌ریزی شده بوده است باحتمال قوی درآغاز دراین موسسات ، تعلیمات بزبان سانسکریت بوده و روشهای طبی هندی برسایر روشها غلبه داشته است.

بابسته شدن آموزشگاه رها که بسال ٤۳۹ میلادی وقوع یافت بسیاری از معلمان آن به جندیشاپور شتافتند و بی‌شبهه روشهای یونانی‌را هم درآنجا متداول ساختند. از اختلاط این دو روش شیوه خاصی بوجود آمد و حائز اهمیت شد تا جائیکه به‌القلی (مورخ) مجال داد که معتقد شود ایرانیان ساسانی در علوم پیشرفت‌های سریع کرده‌اند و روشهای جدید برای معالجه بیماریها و اصول تداوی بوجود آورده‌اند تا جائیکه معالجات آنان بالاتر از معالجات یونانیان و هندیان شناخته شده.بعلاوه پزشکان جندیشاپور روشهای علمی‌اقوام دیگررا می‌پذیرفتند و آنها را باتجربیات و اکتشافات خود تلفیق میکردند و تغییر میدادند.

برای فن طبابت مقرراتی وضع کردند و کارها و مطالعات علمی خود را یادداشت وثبت مینمودند و اینست مطلوب طب جدید یعنی مطالعه روشهای علمی و معمولی و تغییر آنها در نتیجه تجربه و آزمایش و انتشار مطالبی‌که بدست آمده برا ی‌استفاده دیگران. (۲).

بنابفرمایش خردمندانه شاهنشاه آریامهر : «استقبالی که ازاین دانشگاه و استادان مسیحی آن درایران بعمل آمد دلیل بارز خصیصه مماشات ومدارای شاهنشاهی ایران نسبت بفرق مذهبی گوناگون و بزرگداشت علم و هنر است». (۳)

شاپور اول‌علاوه‌بر تاسیس‌دانشگاه‌جندیشاپور و استفاده از استادان مسیحی بمنظور تدریس درآن، بهنگام شکست والرین امپراطور روم عده‌ای از متخصصین وکارشناسان مختلف‌رومی را باخود بایران آورد و بطوریکه مؤلف تاریخ اجتماعی ایران مینویسد:

«شاپور این دانایان را که در بین آنهاعده‌ای مهندس، معمار ، پزشك و مساح بود در پیروی از آداب و رسوم خود آزاد گذاشت و درهمان ایامیکه‌امپراطور روم پیروان‌مسیحیت را اعدام میکرد شاپور به‌مسیحیان اجازه داد برای خود کلیسا بسازند» (٤)

شاپور بامور کشاورزی و آبیاری‌وشهرسازی علاقه مخصوص داشت و به‌فعالیتهای عمرانی وسیعی دست زد که از آنجمله است سد نزدیك شوشتر که به‌بندقیصر معروف است و شهرشاپور درنزدیکی کازرون‌فارس و شهرجندیشاپور (٥) که بگفته اصطخری در یك منزلی شوشترقرار داشت و در دوره ساسانیان مرکز حکمرانی خوزستان بود (٦)

در قرن چهارم میلادی شاپور دوم‌ذوالاکتاف (۳۷۹ ــ ۳۰۹ میلادی) جندیشاپور رااقامتگاه خویش ساخت (۷). درهمین ایام «تیودورس» طبیب نصرانی برای معالجه شاهنشاه بدربار خوانده شد و شاپور دوم اورا در جندیشاپور مستقر ساخت. «تیودورس» دراین شهراشتهار یافت و طریقه طبابت او معروف شد و کتابی را منسوب باو بنام (کتاش تیودورس) بعدا به عربی‌درآوردند.(۸) . شاپور ذوالاکتاف‌در مکاتبات خود نیز بمسائل مربوط بدانش‌پزشکی توجه داشته و درنامه‌ایکه خطاب به کنستانس قیصر روم نوشته اشاره کرده است که : «همچنانکه پزشکان گاهی بعضی از اعضاء بدن را میسوزانند و قطع میکنند تااستفاده از سایر اعضاء ممکن شود بهمان طریق نیز امپراطور باید اراضی کوچکی را که فقط موجب نفاق و خونریزی است تسلیم نماید تابرتبقیه قلمرو خویش سلطنت کند» (۹). شاپور ذوالاکتاف باتسخیر مملکت کوشان، راههای مشرق زمین را بایران گشود و صنایع و فرهنگ ایران‌را به‌ترکستان چین وارد نمود و تاکشور چین نفوذ کرد (۱۰).

بعد از شاپور ذوالاکتاف ، درمیان‌شاهنشاهان نام‌آور و دانش‌پرور ساسانی باید از بهرام‌گور (٤۳۸ ــ ٤۲۱ میلادی) ، خسرو انوشیروان (٥۷۹ ــ ٥۳۱ میلادی) و خسرو پرویز (٦۲۸ــ٥۹۰ میلادی) نام برد.

بهرام‌گور زبانهای عربی و یونانی را میدانست و اشعاری بزبان عربی‌باو نسبت‌داده‌اند که عوفی درلباب‌الالباب نقل کرده است (۱۱).

ا.ج. آربری ضمن تائید مطالب فوق مینویسد : «میگویند بهرام‌گور شاهنشاه ساسانی خود شاعر بود و قافیه را اختراع کرد.بعلاوه در دربار خسروپرویز ، باربد که میگویند موسیقی ایرانی را اختراع کرده‌آوازمیخوانده است. باربد ۳۰ نغمه و ۳٦۰ آهنگ داشته است» (۱۲) . کتاب ماتیکان هزار داستان‌که مجموعه‌ای از قوانین عهد ساسانی‌است و ظاهرا در زمان خسروپرویز تدوین شده گواه بارزی براین ادعاست که تحصیل و تعلیم اصول حقوق و آئین دادگستری مورد توجه دربار ساسانی بوده است. در کتاب ماتیکان هزار داستان مذکور است که روزی در راه دادگستری‌پنج بانو بیکی از مشاوران قضائی برخوردند و ازاو سئوالاتی درباره ضمانت و رهن کردند و چون اورا در جواب دادن ناتوان دیدند ، گفتند‌که موضوع مزبور در شرح و تفسیری که مغان اندرزید نوشته‌اند بیان شده است، (۱۳) وباین ترتیب در دوران شاهنشاهی ساسانی ، انجام تحصیلات عالیه بوسیله جامعه زنان ایران‌رواج داشته و جامعه فوق مسلما درامر قضا و اصول علم حقوق و آئین دادگستری صاحب‌نظر بوده است.

---

۱ ــ تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی ــ مذکوردر قبل.
۲ ــ میراث ایران ــ فصل یازدهم ــ ترجمه‌احمد بیرشك
۳ ــ ماموریت برای وطنم : اثر اعلیحضرت‌همایون محمدرضاشاه پهلوی شاهنشاه آریامهر(۱۳۳۹) تهران .
٤ ــ تاریخ اجتماعی ایران ــ مذکور درقبل
٥ ــ ماخذ بالا
٦ ــ تاریخ آل‌مظفر : تالیف حسینقلی ستوده(۱۳٤۷) مجلد دوم ــ انتشارات دانشگاه تهران‌ــتهران
۷ ــ تاریخ فرهنگ ایران ــ مذکور درقبل
۸ ــ رجوع به شماره ۱
۹ ــ ایران در زمان ساسانیان : تالیف کریستن‌سن ــ ترجمه رشید یاسمی (۱۳۱۷) تهران
۱۰ ــ رجوع به‌شماره ۷
۱۱ ــ لباب‌الالباب : تالیف محمد عوفی، به‌کوشش سعید نفیسی (۱۳۳٥) تهران
۱۲ ــ میراث ایران فصل هشتم ــ مذکوردرقبل
۱۳ ــ رجوع به‌شماره ۷

ایده‌ئولوژی تاریخ شاهنشاهی ایران

بقیه از صفحه ۱

به زندگی وشوق‌زیستن . وهرروزکه برآن میگذرد ، خامه در عصرآگاهی و بیداری ملی ، که برسرنوشت ملل ، ایده‌ئولوژی حکومت میکند ، و جهان عرصه نمایش ، ایده‌ئولوژی‌هاست ، درك عمومی درایران ، نسبت به آئین شاهنشاهی افزوده میشود . درك عمومی ، بالا میگیرد ، و بر استحکام پیوند این‌آئین با زندگی ملت ایران میافزاید.

درجهان معاصر هرملت‌وکشور میکوشد از ایده‌ئولوژی خود دفاع کند و آن را به کرسی بنشاند ودرجهان‌ایده‌ئولوژی حاکم است و این‌جشن‌بزرگ که درپیش است، جشن‌بیست‌وپنج قرن‌شاهنشاهی ، جشن‌بزرگداشت‌ایده‌ئولوژی ایرانی‌وآریائی است. جشن بزرگداشت آئینی است که‌درآغاز ، از روشنایی اجاق خانواده‌هابرخاسته است ، وتکامل یافته است تا دراوج باروری خود ، بادستهای شایسته وتوانای‌کوروش بزرگ ، در قلمرو وسیع شاهنشاهی مستقر گشته است. وطی دوهزارو پانصدسال ، بعدازآن دوران ، هرزمان ، توفان حادثه سرازیر شده ، سنگرخانواده ، حصار حراست‌آئین‌شاهنشاهی بوده‌است . واین‌آئین ، چون شیرازه‌یی نظام جامعه‌مارا، درحد یك‌جامعه استوار ورخنه‌ناپذیر ملی، حفظ کرده‌است.

بااین سابقه وسنت است‌که ، جشن شاهنشاهی نزد ملت ما ، چنین‌گرامی است. وعظمت ونفوذ آئین شاهنشاهی بمنزله یك ایده‌ئولوژی باگسترش جهانی است ، که درجلب توجه و شوق‌ملل جهان به برگزاری جشن جهانی ، اثر گذاشته است .

زیستن وکمال‌یافتن ، واز هفت‌خوان حوادث قرون و اعصارگذشتن وباز ایستادن و تابناکتر از آغاز تابیدن خصلت ایده‌ئولوژی آریائی ماست. وآئین شاهنشاهی ، بس‌از یك دوران دوهزاروپانصدساله ، امروز ، ودر عصر شاهنشاه آریامهر ، یك دوران تازه ، را آغاز میکند . دورانی‌که‌طی ملت شاهنشاهی آریامهر ، جامعه ایران‌را ، باندازه‌دوهزارو پانصدسال‌گذشته ، تکامل‌بخشیده‌است ، و پیش از آن‌دوران، آگاهی و بیداری وشناخت ، برای ملت ایران فراهم آورده‌است .

ملت ایران ، سه هزار سال ایده‌ئولوژی خود را ، ایده‌ئولوژی‌ارتقاء یافته ، وگسترش یافته به‌دستهای کوروش بزرگ‌را ، جشن میگیرد ، چون درنقطه اوج آگاهی‌ایستاده است . وازمیان چندین ایده‌ئولوژی وجهان‌بینی‌که برجهان جاری است ، تواناتر ، استوارتر ، و آزموده‌تررا ، از آن خود میباید ، واین جشن‌را ، بنام کوروش‌بزرگ برپا میکند، که آئین شاهنشاهی‌را ، درسطح جهانی ، استوار ساخته بود. وبااین جشن و بزرگداشت ، نقطه تازه تاریخ تمدن ایران نیزآغاز میگردد .

دوهزاروپانصد سال ، آئین شاهنشاهی ، برمداری‌بود، که‌کوروش و داریوش ، در ایرانزمین وپهنه وسیعی گستردند ، وما ، بنام‌آن افتخار میکنیم . وامروز آئین شاهنشاهی ، برمداری استوارگشته است‌که منشور انقلاب سفید نام دارد . ما درعصرآریامهر ، بسر میبریم . و رنسانس ایرانی ، درین‌عصراست‌که آغازگشته‌است . واز قلب‌آن‌تمدن وآئین ، وایده‌ئولوژی قویم وقدیم است‌که ، امروز، فروغ اندیشه ورهبری شاهنشاه آریامهر ، چون‌تابش آفتاب‌برایران می‌تابد . ملتی که‌آئین شاهنشاهی باخون او آمیخته است ، و اکنون شاهدبارورشدن این‌آئین است ، به تجلیل‌ایده‌ئولوژی ملی خویش برخاسته است. شکوه و عظمت جشن شاهنشاهی ، دراین‌است .

جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی ایران

IRAN

انعکاس در جهان

Jeune Afrique n° 559
Supplément spécial 2500e anniversaire de la fondation de l'Empire Perse par Cyrus le Grand

از : ژون آفریك ـ چاپ فرانسه

ژون‌آفریك هفته‌نامه معتبر مختص مسائل آفریقا و آسیا که در فرانسه بچاپ می‌رسد شماره اخیر خود را با روی‌جلدی مزین به‌تمثال شاهنشاه آریامهر اختصاص به‌مطلب جشن شاهنشاهی داده است، ژون آفریك در متجاوز از ۳۰ صفحه گزارش مشروحی در زمینه‌های مختلف مربوط بایران تهیه کرده است که ماترجمه آنرا ازاین شماره آغاز کرده‌ایم.

این گزارش‌مشروح‌از فرانك‌ماس ـ راجر کوپر و تونی آکسون مخصوص ژون‌آفریك تهیه کرده‌اند، روی جلد شماره مخصوص ژون‌آفریك در صفحه‌اول این روزنامه (البته باتغییر رنگ) و نمونه‌ای از دو صفحه دیگر آن در بالای این مطلب بنظر خوانندگان عزیز میرسد:

IRAN

Force insaisissable et légitime fierté

L'Iran se prépare à commémorer de façon grandiose l'existence plus de deux fois millénaire de son empire. Il y a 2 500 ans, en effet, que Cyrus le Grand établit les fondations d'un échafudage dont la résistance et la longévité ont pu surprendre maint historien. Certains découvriront prendre dans les traits géographiques de la Perse une prédestination ; d'autres la déceleront dans les particularismes que le peuple iranien n'a pas manqué de développer au cours de son séjour sept fois millénaire sur le haut plateau persan.

L'Iran et les Iraniens ne fêtent pas uniquement cet événement pour le simple plaisir de la fête. Certes, 2 500 ans d'histoire auraient incité n'importe quel empire ou royaume à organiser des festivités. Mais, en dehors de cette légitime fierté, et sous la façade des scintillantes réceptions et des brillants feux d'artifice, il y a autre chose.

Il y a cette force latente et insaisissable mais combien immuable qui, tout au long de ces 2 500 ans, a assisté les Iraniens dans la sauvegarde de leur personnalité et dont ils sont d'ailleurs les premiers à reconnaître la valeur.

Pour eux, cette longue histoire a eu bien des hauts et des bas et si aujourd'hui le 2 500e anniversaire de l'unification des Mèdes et des Perses correspond à une conjoncture pratiquement sans précédent, il ne faut pas en chercher la raison dans un quelconque caprice de l'histoire, mais bien précisément dans une renaissance de cette force typiquement iranienne que le Chah (in chah actuel, Mohammed Reza Pahlavi Aryamehr, a su transformer en un outil de développement sans égal. L'électronique moderne permettra au monde entier de suivre, avec force détails et couleurs, le déroulement de ces célébrations, mais aucun téléviseur, en dépit des merveilles de la technique, ne saura traduire les circonstances qui font de cet anniversaire doublement cher au cœur des Iraniens un événement aux implications universelles.

Comprendre l'Iran, et les motifs de sa liesse aujourd'hui, c'est ce à quoi répondent ces pages.

ایران خود را برای برگزاری جشن حیات دوهزار و پانصد ساله خود بنحوی شایسته آماده میکند دوهزار وپانصدسال پیش ازاین کوروش‌کبیر بنیادی اساسی راگذاشت‌که مقاومت وطول‌آن بسیاری ازتاریخ نویسان‌را میهوت‌کرده است . بعضی از آنها شاید درخصوصیات جغرافیائی ایران یك مشیت الهی راکشف کرده‌اند . دیگران نیز هنین خصوصیات را درویژگی‌هائی دیده‌اندکه باکمك آن ملت ایران هفت‌هزار سال در فلات‌پارس سکنی کرده است .

ایران وایرانیان این واقعه را تنهابخاطر سرور وشادی ، جشن نمیگیرند ، بی‌شك دوهزار وپانصد سال تاریخ هرامپراطوری را ترغیب به‌برگزاری جشن می‌کند . اما بدور ازاین غرور مشروع و در زیر تلئلؤ نورهای آتش‌بازی و ضیافت‌های باشکوه ، چیزهای دیگری وجود دارد .

نیروی لایزال وغرور ملی ایرانیان

نیروئی لایزال وپنهانی وجود دارد که درتمام‌طول این‌دوهزار وپانصدسال یاورایرانیان در پاسداری از شخصیت خودشان بوده ، ایرانیان اولین قومی هستند که ارزش شخصیت را شناختند . برای ایرانیان این تاریخ نشیب وفرازها داشته است وامروز، دوهزار وپانصدمین سالگرد تشکیل امپراطوری ایران و انضمام ویگانگی قسمتهای پارس ومادِ واقعه تاریخی بی‌نظیری است‌که دلیل جشن گرفتن برای ایران‌اباید درنوعی‌تفنن تاریخی جستجو کرد، بلکه تجدید حیات این نیرو ، خاص ایرانیان است‌که شاهنشاه فعلی ، محمدرضاپهلوی آریامهر ، توانسته‌اند آنرا بصورت ابزاری برای پیشرفت و توسعه‌ای بی‌همانند درآورند .

الکترونیك مدرن بتمام مردم دنیا امکان آن‌راخواهد داد تا ازشبکه تلویزیون رنگی تمام جزئیات اجرای این‌جشن‌را بارنگهای مختلف ببینند اما هیچ بیننده محودرشگفتیهای تکنیك نخواهدتوانست درك‌کند چه چیز باعث شده تاایـن سالگرد که اینقدر در قلب ایرانیان عزیز است بصورت یك واقعه درسطحی جهانی درآمده‌است.

شناخت ایران ودلایل شادی امروزآن چیزی است‌که در این شماره «ژون‌آفریك» بآن پاسخ داده می‌شود .

گذشته‌ای پرافتخار ، تاریخی عظیم

دوره‌ی تاریخی پارس بااتحاد مادها وپارسها درقرن ششم ق‌م آغاز می‌شود واین‌یگانگی تاهژ قرن ادامه می‌یابد بنیانگذار این وحدت کوروش‌کبیر بود. اودر ۵۵۰ ق‌م به‌تخت نشست وتنها به متحدکردن خلق ایران اکتفا نکرد . او، لیدی وبابل را فتح‌کرد وبدینگونه یك امپراطوری بی‌مانند رادرتاریخ بی‌ریزی نمود که ازمدیترانه تا ماوراءالنهر را دربرمیگرفت ، قدیمترین شاهنشاهی جهان اینك در شخصیت شاهنشاه محمدرضا شاه پهلوی متجلی می‌گردد .

تورات ، کوروش را بعنوان «برگزیده خداوند» می‌شناسد . چراکه کوروش تنها بعنوان یك سرباز مشهور نبود ، خاورمیانه آنروز از او بعنوان پادشاهی یادمی‌کندکه‌در امور مذهبی واجتماعی بی‌تعصب ومداراگر بود وحتی دشمنانش نیز باواحترام میگذاشتند .

داریوش فرمانده سپاه جاویدان درسال ۵۳۲ ق ـ م قدرت را بدست‌گرفت وسایر مدعیان سلطنت راسرکوب‌کرد ودرنتیجه قدرت ازشاخه‌ای ازخاندان هخامنشی که‌کوروش در آن قرارداشت بشاخه دیگری ازهمان خاندان انتقال یافت وبهمت داریوش بودکه سیستم ساتراپ (استان‌بندی)که بادریار رابطه مستقیم داشت بوجود آمد و به‌کمك تشکیلات اداری مرتب اواولین ارتباط پستی شکل‌گرفت .

داریوش ازسال ۵۳۲ تا ۴۸۶ ق‌م سلطنت کرد و مرزهای شاهنشاهی از ازیکطرف تاسر وازطرف دیگر تاآسیای مرکزی توسعه دادوآئین زرتشت را مذهب رسمی دولت قرارداد ، اما با این وصف بهرشهروند اجازه داد تامذهب مورد علاقه خود را حفظ و ترویج کند .

پسرش ، خشایارشا بودکه باساختن قسمتهایی از تخت‌جمشید، برجستگی خاص پیدا کرد ـ شاهنشاه فعلـی ماه آینده در آنجا دوهزار وپانصدمین‌سالگرد بنیانگذاری شاهنشاهی را توسط‌کوروش کبیر برگزار میکنند .

شاهنشاهی هخامنشی در زمان اسکندر از بین رفت .

اسکندر ، رکسانا شاهزاده‌ی هخامنشی را بهمسری‌اختیارکرد، اما گفته‌اندکه او بامبرازانش اجازه‌داد تا تخت‌جمشید را به‌تلافی آتن بآتش بکشند .

بعداز مرگ اسکندر امپراطوری او در زمان سلوکیان سه‌پارچه شد واینان نیزبنوبه‌خود یك‌قرن بعد توسط اشکانیان طرد شدند .

پارتها ساکن سرزمین جیحون (خراسان) بودند واز سلاحی برنده چون سواره‌نظام بهره‌داشتند درطول چهار قرنی‌که سلسله آنها دوام داشت آنها حملات رومیها را دفع‌کردند ونیز ازحمله‌ی سیتها خودرا مصون نگه داشتند . آنها درسال ۲۱۱ بعد ازمیلاد درمقابل ارشیر تسلیم شدند . دراین زمان دیگرکشورآماده پذیرش‌یك سلسله پخته‌تر ومدبرتر شده بود . اردشیر وجانشینانش نیزدرمقابل رومیها وبعد امپراطوری بیزانس جنگیدند .

سلطنت آنها به‌ایران توسعه‌ای بخشیدکه ثمرات آنرا می‌یابد درحیطه اجتماعی واقتصادی جستجوکرد . اماچهارصدسال بعد جنگهای پایان ناپذیر و سستی امپراطوری ، فلات مرتفع را دربرابر موج تازه‌ای از اشغالگران قرارداد این‌بار ، اینان پیشترا‌ولان مذهب جدیدی بودندکه تمام خاورمیانه رادربرگرفته بودکه پس از چندی جنبه جهانی پیداکرد : مذهب اسلام .

ایران نه ازلحاظ روحی ونه‌جسمی آمادگی مقابله با حمله‌ی اعراب رانداشت . این‌کشور دین‌پیغمبررا پذیرا شد وآن‌را با شخصیت خود هماهنگ کرد (بصورت مذهب شیعه) وبنفع خود از آن بهره‌برداری نمود .

اولین سال‌های قبول دین‌اسلام باآتوب همراه بود وکم‌کم، در ایران سلسله‌های شاهزادگان ایرانی‌که تشنه‌ی استقلال بودند از محور اعراب جداشدند به‌تدریج قدرت خلیفه عباسی‌که‌به‌کمك‌ایرانیان در بغداد مستقر شده‌بود، تضعیف میشد ، ایرانیان (طاهریـان ، صفاریان و سامانیان) بیشترقدرت‌خودرانشان می‌دادند. و در زمان حکومت آنها بودکه فرهنگ ایران،که اینك بصورتی اسلامی درآمده بود، توانست ازبحرانهای جدیدی‌که دامنگیر اعتلای‌آن شده بـود بگذرد ، واین چنین‌است‌که درعصررنسانس‌سنن وملیت‌ایرانی ،فردوسی شاهکاری چون «شاهنامه» یا «کتاب‌شاهان»را می‌نگارد‌که اقتباسی است از منابع ساسانی و بسك « سرودهای‌رولان » ساخته‌شده‌وهنوز هم برطرفدارترین حماسه درایران است .

هفت چیزدرقرن یازدهم عوض شد . دوران مهاجرت تورانیان به‌آسیای مرکـزی بود واولین موج حملهٔ ترکها به جنوب غربی آسیا انجـام گرفت .

درایران آنان بدوشاخه می‌شدند . غزنویان (۱۰۴۰ ـ ۹۹۹) وسلجوقیان (۱۳۳۰ ـ ۱۰۴۰) که آنچنان بآداب وسنن قدیمی ایران رفتار می‌کردندکه ایرانیها ، آنان را خارجی نمی‌دانستند بلکـه کاملا ایرانی می‌پنداشتند .

موج دوم حملهٔ آنان‌که ازآسیای مرکزی سرچشمه میگرفت وحشیانه‌تربود. این‌بارچنگیزخان ونوه‌اوهلاکوخان دست‌باین‌حمله‌زدند. درجریان عبور آنها اغلب شهرها غارت وساکنانش قتل عام شدند ، اما درایران مدن برعلیه هراشغالگری فعالیت می‌کنند ومغولها نیز باتمام قـوات خود خوی ایرانی گرفتند . وجانشینان‌هلاکوخان، ایلخانیان بواسطه زنده‌کردن سنن فرهنگی و علمـی در ایران شهرت دارند .

تامرلان (به فارسی تیمور لنگ) جانشین آنها شد و ازسمرقند پایتخت خود برایران فرمان‌راند . امانتوانست طوایف ترك را از جنگهای بی‌امان برحذردارد بطوری‌که بعداز مرگش درسال ۱۴۰۴ ، ایران درقرون وسطای تازه‌ای فرورفت .

این دوران سیاه نیز ماندند تمام دورانها زیاد دوام نیاورد واین‌بار درزمان شاه‌عباس‌کبیر (۱۵۲۴ ـ ۱۵۰۱) ایران حیـات دوباره یـافت .

این پادشاه اروپائیان را بدربار خوددعوت‌کرد وساختمان‌های متعددی بناکردکه امروزه درنزد جهانگردانی‌که باصفهان (کـه ایرانیان نصف جهان می‌نامند) می‌روند بسیارعزیز است .

یك‌قرن بعد دشمن‌تازه‌ای درافق ایران‌نمودار شد . این دشمن افغانها بودندکه درسال ۱۷۲۳ پایتخت را فتح‌کردند . زمان بسیار بحرانی بود .

درتمام دوران ها ایران موقعیتی سوق‌الجیشی برسرراه داشت وپس‌از آنکه اصفهان بدست افغانها افتاد ترکها وروسها از فرصت استفاده‌کردند و ایالات شمالی وغربی ایران را اشغال‌کردند . این‌بار ایران باتجزیه روبرو شده‌بود وچیزی‌که به‌آن‌نیاز داشت مردی بود قوی، ومیهن‌پرستی مقتدر . تمام این‌صفات درنادر جمع بود .

نادر ازنبوغ فراوان جنگی برخوردار بود . اصلا یکی از افسران ارتش صفوی بود، وافغانها را سرکوب‌کرد ودر سال ۱۷۳۳ خودرا شاه نامید . اما تعالی‌جویی او باعث‌شد تا یارا از مرزهـای ایران فراتر نهد .

نادر افغانستان وازبکستان ، عراق وحتی‌قسمتی ازهند رادوباره فتح‌کرد واز پیروزی خود جواهراتی به‌ارمغان آوردکه اینك زینت‌بخش‌کلکسیون فعلی جواهرات سلطنتی ایران است و درمیان این کلکسیون میتوان تخت مشهور طاووس را دید که اینك در کاخ گلستان نگهداری می‌شود .

اما سرنوشت نادرشاه پایان خوشی نداشت و امپراطوری‌او نیز بامرگ او ازبین رفت .

پس ازاین‌ماجرا چهل‌سال صلح‌درایران برقرار بود در زمـان کریمخان زند ایران پیشرفت‌های شایانی کرد او درشیراز مساجد و بناهای بسیاری بوجود آورد .

بعد در ۱۷۸۷ طایفه ترك قاجار قدرت‌رادرست گرفت و تا زمان ظهور رضاشاه‌کبیر پدر شاهنشاه فعلی برایران حکومت‌داشت. درزمان قاجاریه امر حراست از تمامیت ارضی ایران درشرایطی سخت با شکست مواجه شد .

ایروپاقدم بادوره صنعت گذاشته بود وطوفان‌هائی که برمیخاست ایران راکه هنوز بصورت فئودالیته اداره می‌شد دچار نبرد های داخلی میکرد .

دراولین سال‌های قرن بیستم موج تغییرات اجتماعی‌که انقلاب صنعتی باعث بوجودآمدن آن دراروپا شده بود، بنوبه‌خود بایـران نیز رسید . متفکرالدینشاه به کشور قانون اساسی داد و رژیم را بصورت پارلمانی درآورد .

اما بحرانی که بواسطه دشمنی قدرت‌های بزرگ بوجود آمد ،

بقیه در صفحه ۷

باخوانندگان

● تیمسار سرلشکرجوادی : از توجه شما نسبت به روزنامه جشن شاهنشاهی متشکریم . درمورد ارسال شماره‌گری روزنامه قریبا ترتیبی داده خواهدشدکه شماره‌های‌مزبوربه آدرس تیمسار و کلیه کسانی‌که دراین‌باره نامه نوشته‌اند فرستاده شود . جهت تهیه تمبر های یادگاری‌که بمناسبت جشن های شاهنشاهی‌درکشورهای‌خارجی‌چاپ می‌شود با وزارت پست وتلگراف تماس بگیرید .

● خانمها وآقایان ایران فتاح‌پور — فریده بخشی — شهین نجات‌پور — حسن‌نیک‌زاد — هوشنگ ناظمی — واجد خاوری — علی‌اکبر بهاردوست — سید احمد دوستی وداریوش امامی اشعاری به‌مناسبت جشن های‌شاهنشاهی ایران سروده‌وارسال داشته‌اند. احساسات شاهدوستی و وطنخواهی خانمها وآقایان قابل تقدیس است واین واقعیت رانشان میدهدکه عشق بشاه ومیهن باخون و روح ایرانی عجین شده وجاودانگی این ملت وکشور مدیون این دو عشق بزرگ وپاشکوه است .

● آقای محمدعلی اختری : پس ازتشکر ازاحساسات میهنی شما به‌اطلاعتان میرسانیم‌که شماره دوازدهم روزنامه جشن شاهنشاهی درروز شانزدهم مرداد بچاپ رسیده وروز هفدهم مرداد شماره سیزدهم آن منتشر شده است بنابراین دوره‌ای‌که به جمع‌آوری آن همت گماشته‌اید بدون‌کسری وکامل میباشد ، تذکرشما بموردبه است ، درشماره‌گذاری اشتباه شده ولی‌تاریخ انتشار این مورد رامشخص می‌کند .

● آقای دکترغلامعلی ضرابی قصیده‌ای در مورد جشن های دوهزار وپانصدمین‌سال بنیانگذاری شاهنشاهی ایران سروده وفرستاده‌اند که چندبیت اول‌آن ازنظرتان میگذرد :

ای خوش این فرخنده جشن پرغرور باستانی
ای‌خوش این زیبا سرود باشکوه آسمانی
مهر ماه یك‌هزار و سیصد وپنجاه شمسی
داد بر دنیا نشان این راه و رسم خسروانی
ملت ایران در این فرخنده جشن پرهیاهو
برجهان گوید که‌دارم از چه اجدادی نشانی
داریوش وکوروش آن شاهنشهان شیر صولت
پایه‌ریزی کرده این کشور به فر جاودانی
عدل نوشیروان بدنیا درس عالمگیر داده
نام دانشگاه را او در جهان گردیده بانی
ملتی کزروز اول نام یزدان بود ذکرش
او چنان نابودگردد؟ کی‌شود این ملك فانی

● آقایان بهرام بصاری — پارسازاد — احمد افخمی — حسین داودزاده — فیروز رحمانی مطالب و مقالات آقایان واصل شد احساسات بی‌شائبه وطنپرستی وشاهدوستی شما شایسته همه‌گونه تحسین است .

● آقای علی‌محمد «پیمان» یغمائی اشعاری تحت عنوان انقلاب سفید سروده وارسال داشته‌اندکه بجای قسمتی ازآن مبادرت میشود:

چو دهقان شد ازجور مالك رها
زمین یافت از نو فروغ و بها
بهیم اند در سود هرکارگاه
همه کارگر ها به فرمان شاه
همه مرتع و جنگل و آب و خاك
شد از آزمندان بی‌باك پاك
نه تنها زن از ورطه ننگ جست
علم کرد قد و به کرسی نشست
سپاهی ز دانش به هر روستا
روان شد که از جهل سازد رها
عیان بهر تنظیم و عمران ده
به هر قریه دیدیم دوم سپه
سپس بهر بهداشت سوم سپاه
به هرجا روان گشت با امر شاه

***

● آقای جمشید احمدیان درباره اقداماتی که بمناسبت برگزاری جشن‌های فرخنده شاهنشاهی در اندونزی انجام می‌شود سئوال کرده‌اند . به اطلاع ایشان میرسانیم‌که ۹ جلسه خاص علمی دردانشکده های تاریخ ، حقوق وادبیات دانشگاه اندونزی ، سفارت‌شاهنشاهی ایران ، تالارفرهنگ وسالن مخصوص سازمان ملل‌متحد تشکیل‌میشود. در جلسات این کنفرانس های تحقیقی از طرف دانشمندان و استادان اندونزی در باره ادوار مختلف تاریخ ایران ازقبل‌از کوروش کبیر تا امروز بررسی میشود . جلسات مزبور از شهریورماه ببعد در طول دوماه ونیم هردو هفته یکبار برپا میشود و خلاصه سخنرانیها هرشب بمدت ده تا پانزده دقیقه در رادیوی مرکزی اندونزی انتشار می‌یابد. همچنین از طرف«کمیته اندونزی کورش کبیر» جائزه‌ای به مبلغ ۷۵۰۰۰ روپیه برای دو نفر که بهترین سرود رادرباره این بزرگداشت وبهترین نوشته‌را درباره معرفی مفهوم وارزش اعلامیه کوروش‌کبیر تهیه‌کنند ، تعیین‌شده است . برنده یا برندگان این‌مسابقه توسط هیئت مخصوصی از داوران برگزیده خواهند شد ونوارموسیقی انتخاب شده بعنوان هدیه کمیته اندونزی ، برای شورای مرکزی جشن شاهنشاهی به ایران فرستاده خواهد شد . برای دانشجویان اندونزی‌که درجلسات سخنرانی فوق‌الذکر شرکت میکنند ، جائزه‌ای به مبلغ ۵۰۰۰۰ روپیه از طرف کمیته اندونزی کورش کبیر تعیین شده است‌که به دانشجوئی که با استفاده از مطالب این سخنرانیها بهترین رساله را به تشخیص هیئتی از داوران مخصوص درباره شاهنشاهی ایران تالیف کند پرداخت گردد. انتخاب واهداء جائزه بامراسم خاص وباشرکت نمایندگان مراکز مختلف علمی و فرهنگی اندونزی انجام خواهندشد.

● آقای سعیدیغمائی — در مورد پیشنهادات خود باشورای‌مرکزی جشن های شاهنشاهی مکاتبه فرمائید . برای اطلاع از اقداماتی که مقارن باجشن ها در ایتالیا انجام خواهد شد به روزنامه جشن که در روز بیست‌ویکم شهریورماه و همچنین شماره دیروز منتشر شده مراجعه فرمایند .

● آقای بهادرجم — شعری بنام «قسم» سروده و فرستاده‌اند که چند بیت‌آن‌را دراینجا نقل میشود :

بنام تو ای نام ایران قسم — بخاك توای مهد شاهان قسم
به هست ،به غیرت،به‌مردانگی — که دارند مردان ایران قسم
به آنان که‌درراه‌ناموس وملك — گذشتند از مال وازجان قسم
به روز وشب‌وهفته‌وماه وسال — به اسرار خلقت به یزدان قسم
به‌عشقی که‌دربرجهان کرده‌است — بپا شورو غوغا وتوفان قسم
به عقل نخست و به‌ختم رسل — به توحید و حکمت به‌عرفان‌قسم
به‌عیسی، به‌موسی، به‌یحیی،به‌نوح — به الیاس وخضرو سلیمان قسم
زدل رفتنی نیست عشق وطن
به تورة وانجیل و قرآن قسم

● آقای حسن پور جوادی : مراسم برگزاری جشن های شاهنشاهی علاوه‌برآنکه ازفرستنده‌های تلویزیونی داخل پخش خواهد شد برخی از تلویزیونهای‌کشورهای مختلف جهان‌نیز اقدام به پخش آن‌خواهندکرد .

● آقای مهندس اصغر بهمنی‌قاجار مخمسی‌راکه بمناسبت جشن‌های شکوهمند شاهنشاهی ایران سروده و ارسال داشته‌اید واصل‌شددرفرصت مناسب‌ازآن استفاده‌خواهندشد .

● آقای محمود ولیخانی : کشورهائی‌که کمیته‌های‌کوروش‌کبیردر آنها بکار اشتغال دارند مجموعا جمعیتی بیش از سه میلیارد نفر را در پنج قاره جهان از افراد مختلف مسلمان ، مسیحی ، زرتشتی ، بودائی ، برهمائی ، هندو وغیره دربرمیگیرند . درمورد سئوال دوم شما به اطلاعتان میرسانیم‌که درکمیته‌های بین‌المللی جشن شاهنشاهی ایران ، درحدود ۱۵۰۰ نفر عضویت دارندکه برحسب سمت‌های خود بدین ترتیب تقسیم میشوند: ۱۳۶ نخست وزیر ووزیر- ۵۸ سناتور ونماینده پارلمان — ۳۷۲ شخصیت عالیرتبه سیاسی— ۳۸۱ شخصیت برجسته فرهنگی — ۱۱۲ شخصیت مطبوعاتی — ۱۲۴ شخصیت اقتصادی و ۳۰۰ نفر ازطبقات مختلف‌دیگر .

● آقای محمد اصفهانی : ریاست عالیه‌کمیته جشن شاهنشاهی ایران درسویس بعهده حضرت‌رودلف‌گنگی‌رئیس‌کنفدراسیون سویس میباشد وتعداد اعضای‌آن یازده‌نفر میباشند .

این فره شاهنشهی

سراینده — ناصریمین مردوخی کردستانی

بمردم ایران‌زمین فخری سزاوارآمده
فرخنده جشن خسروی اینك نمودار آمده
تاج کیان بالد بخود از فر جشن پهلوی
بنگر ز فر پهلوی کوروش بدربار آمده
در جشن شاهنشه نگر فر شهنشاهی به‌بین
شاها تو روح کوروش کوروش‌دگربارآمده
بااین‌چنین شوکت یقین‌شاهی‌نیامدپیش‌ازاین
شاها توظل ایزدی ایزد ترا یار آمده
تا برزند ازکوه سر خورشید خاورهرسحر
در شروق‌وغرب وبحروبرمهری‌پدیدار آمده
با دست‌پور پهلوی هر مشکلی آسان شده
دشمن سپرانداخته عاجز ز پیکار آمده
بنگر بشاپور مهین در پای اسب‌او غمین
قیصر شده مقهور او از قهرواو خوارآمده
ای راستین شاه وطن برآستان مهر تو
هر زارع و هر کارگر ازبهر دیدار آمده
ای آفتاب خاوران روشنگر چشم جهان
فرمانده هرکشوری باشوق سرشار آمده
با مردم ایران شها محکم بود پیمان‌ترا
منشور تو پرتوفشان اندرشب تار آمده
ای برترین شاهنشهان عدلت شده برماعیان
برانقلابت د جهان تحسین بسیار آمده
از فکر روشن رای‌تو از همت والای‌تو
وز عزم عالمگیر تو ایران علمدار آمده
شاها توقلب میهنی چشم امید مردمی
از همت ایران‌زمین بابخت بیدار آمده
تابنده بادا اختر پاینده‌بادا افسرت
زانرو که رای انورت‌خورشیدآثار آمده
ای آریامهر وطن مسندنشین ملك جم
عقل توماراً رهنمون‌مهرت مددکار آمده
از پهلوی ایران‌ما همچون‌رام خرم‌شده
نخل امید مرد و زن درباغ‌دل بار آمده
ای کوروش دوران ما ای نادر برنای‌ما
نوشیروان از عدل‌تو باوجد سرشار آمده
فرخنده بر شاه و رضا این فره شاهنشهی
مهر دلاری فرح برشه سزاوار آمده
فر همای بخت‌تو گشته هویدا در جهان
وز طبع من در وصف‌تو بلبل بگلزارآمده
فرزند کردستان منم مردوخ بابلبان منم
مهر شهنشه در دلم از لطف دادار آمده

بررسی مسائل و تحقق آرمانهای اصلاحات ارضی ایران در چند مقاله — مقاله سوم

ضرورت تاریخی و روند اصلاحات ارضی

شرکت سهامی زراعی، مترقی ترین راه حل برای بهره برداری اقتصادی از زمین زراعتی است

یکی از پدیده‌های نوین صحنه‌سیاست اجتماعی و اقتصادی‌ایران، تشکیل شرکتهای سهامی زراعی است‌که بدون‌شك چهره اقتصادی و اجتماعی‌کشاورزان مملکت‌را تغییرخواهدداد .

تشکیل شرکتهای سهامی زراعی‌که درواقع یکی‌از طرق موثر تغییر شکل ساختمان‌کشاورزی سنتی ایران ومولد روح تعاون‌وموجد حس همکاری واجتماعی بین روستانشینان‌کشور می‌باشد ، یکی‌دیگر از ابداعات ومخلوقات اندیشه‌های شاهنشاه آریامهر در زمینه فراهم کردن موجبات افزایش درآمد سرانه‌کشاورزان ورشد کشاورزی مملکت است .

شاهنشاه آریامهر در دیماه ۱۳۴۴ درجلسه شورایعالی اقتصاد فرمودند : « درایران ، زمین زراعی آبی به ٤ میلیون هکتار بالغ میگردد‌که برای تغذیه مردم‌کافی‌نیست وبایدتصمیمات صحیحی درامر بالا بردن میزان‌کشت وافزایش بازده هرهکتار اتخاذ واجرا نمود . درصورت امکان باید ترتیبی دادهشودکه زمین‌های زراعتی بافوت مالك به واحدهای غیراقتصادی تقسیم نشده ومالا منجر باراضی لم‌یزرع نگردد . انجام این‌امر از راه ایجاد شرکتهای سهامی زراعی میسر است » .

همچنین باردیگر در ۲۹ فروردین‌ماه ۱۳۴۵ ، در زمینه‌شرکتهای سهامی زراعی فرمودند :

« باید مزارع‌کشوررا به واحدهائی‌که از لحاظ اقتصادی مفید باشدتقسیم نمود . ازاراضی بایدبصورت‌کشاورزی مکانیزه‌بهره‌برداری کرد و دهات‌قبل‌هم مرجعا ازطریق شرکتهای سهامی زراعی اداره شود تا با فوت مالکین ، اراضی‌آنها تقسیم نگردد. »

در حقیقت میتوان گفت که‌فلسفه تشکیل شرکت های سهامی زراعی ، بمنزله پشتوانه و وثیقهٔ پیروزی همه‌جانبه برنامه اصلاحات ارضی درایران تلقی میشود وتشکیل صحیح‌آنها فصل تازه‌ای را در اقتصادکشاورزی ایران باز نموده‌است .

باتشکیل شرکتهای سهامی زراعی ، بدون‌اینکه حق مالکیت اعضاء این شرکتها ازآنها سلب شود ، براساس مقررات پیش‌بینی شده درقانون تشکیل این شرکت‌ها ، حق استفاده مطلق و دائم از زمین‌متعلق ویا دراختیار اعضاء آن بشرکت واگذار شده وبه تناسب این‌حق ، تعدادی از سهام شرکت دراختیار هریك از اعضای شرکت‌گذارده میشود . علاوه‌براین ، اعضای این شرکتها میتوانند درمقابل‌کاری‌که برای شرکت انجام میدهند ، باتوجه بکمیت‌وکیفیت‌کارخود حقوق متناسبی‌را ازشرکت دریافت نمایند.

فعالیتهای شرکتهای سهامی زراعی ، در واحدهای روستائی‌که درهرسال زراعی حداقل یکهزار هکتار زمین زراعتی را مورد استفاده کشاورزی قرار خواهندداد، انجام خواهدگرفت و بدین‌ترتیب برای اولین‌بار «واحدده» بعنوان واحد اقتصادی وکشاورزی ، از اقتصادکشاورزی ایران حذف شده و « واحد روستائی » جایگزین‌آن شده است‌واین امکان بوجودآمده‌که هرواحد روستائی ، چندین ده ازدهات کشوررا دربرگیرد .

صاحبان سهام شرکتهای سهامی زراعی میتوانند بدون هیچگونه محدودیتی ، سهام متعلق‌بخودرابانظر وتائیدوزارت تعاون وامور روستاها سایر سهامداران همان شرکت و یا بخود شرکت منتقل نمایند وپس‌ازفوت زارع صاحب سهم نیز سهام متعلق بعضو متوفی براساس قوانین و مقررات مربوط بین‌ورثه قانونی‌اوتقسیم‌میشودوبدین‌ترتیب از تقسیم زمین بقطعات کوچك غیر اقتصادی جلوگیری میگردد . در شرایط فعلی نیت عالی شاهنشاه آریامهر براین است که‌با تشکیل این‌قبیل شرکتها وانجام اقداماتی ازاین‌قبیل ، هر خانوار روستائی بتواند لااقل ازدرآمدخالص ۲۰ هکتارزمین آبی ویا چهل‌هکتار زمین‌دیم استفاده نماید.

برای اطلاع بیشتر ازمدتهای موردنظر از تشکیل شرکتهای سهامی زراعی ، مادهٔیك قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی عینا نقل میگردد :

« بمنظور فراهم نمودن موجبات افزایش‌درآمد سرانه کشاورزان وامکانات همه‌جانبه برای بکار بردن‌ماشین‌آلات کشاورزی درامر تولیدمحصولات‌کشاورزی وآشنائی‌زارعین با اصول و شیوه‌های جدید کشاورزی و حداکثر استفاده‌از نیروی اضافی انسانی موجود در روستاها درقطب‌های کشاورزی وصنعتی مملکت وبرای جلوگیری از خرد شدن و تقسیم اراضی مزروعی به قطعات غیر اقتصادی وافزایش میزان سطح زیرکشت کشور بااستفاده از اراضی بایرومولات ومسلوب‌المنفعه ، وزارت تعاون وامور روستاها براساس وظایف پیش‌بینی شده درماده یك قانون تشکیل این وزارت در واحدهای روستائی مناطق‌کشور ، شرکتهای‌سهامی‌زراعی را تشکیل میدهد.»

بقیه در صفحه ۷

روزشمار انقلاب سفید

۶ بهمن ۱۳۴۱

روز یکه شاه و مردم با یکدیگر

روزشمار انقلاب سفید

۲۳ ـ اسفند

● شاهنشاه آریامهر در مراسم صدور اجازه ساختمان کارخانه ذوب آهن ایران‌دراصفهان درباره‌نفت وخلیج فارس بکمپانیها ودولتهای خارجی اخطار کردند. شاهنشاه دراین مراسم فرمودند:

«اخطار میکنم اگر دوستان فعلی ما منافع‌مارا از هرجهت‌در خلیج فارس محترم نشمارند ، بایداز طرف‌ایران ،انتظار همین رویه را نسبت بخودشان داشته باشند هر مملکت هرروشی درمقابل‌ایران‌پیش بگیرد میتواند انتظار همان روش رابطور متقابل ازایران داشته باشد شرکتهای نفتی فقط باحفظ منافع ایران واحترام گذاشتن به‌احتیاجات ایران میتوانند وسیله صدور نفت ایران باشند ـ ما بعنوان‌صاحب منابع نفت میگوییم شرکت هانمیتوانند بخاطر اینکه باماقرارداد دارند بگویند اینقدر را استخراج وصادر میکنیم ومابقی ثروت‌ملی راچون مایل نیستیم راکد بگذارید . »

● شاهنشاه آریامهر در مراسم صدور اجازه ساختمان کارخانه ذوب آهن ایران لوحه زرین یادبود تاسیس کارخانه را در محل مخصوص دردل خاك جای دادند .

● مهمانسرای مجهز تبریز که مساحت آن ۱۴ هزار متر مربع است شروع بکارکرد .

۲۴ ـ اسفند

● کارخانه آرد فارس باظرفیت ۶۰ تن‌آرد درروز درشیراز گشایش یافت .

۲۵ اسفند

● درمانگاه «گندمان» که‌توسط سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی احداث شده دراستان اصفهان افتتاح شد .

۲۶ ـ اسفند

● شاهنشاه آریامهر کارخانه اتومبیل سازی آریا ـ شاهین و جیپ شهباز را افتتاح کردند . این‌کارخانه روزانه سی اتومبیل تولید میکند .

● علیا حضرت شهبانو فرح پهلوی مرکز رفاه خانواده رادر پارك ولیعهد واقع در بیسیم نجف‌آباد افتتاح کردند و از قسمتهای مختلف آن بازدید نمودند .

● هتل توریست خلیل‌آباد رودبار که درقسمت شرقی سد سفیدرود ساخته شده‌است گشایش یافت .

۲۷ ـ اسفند

● کار توسعه لوله‌کشی آب آشامیدنی ساوده پایان یافت. دراین لوله‌کشی ۵۰ شیربرداشت آب عمومی و۳۰ شیرآتش نشانی منظورشده و ۲۳۵۰۰ متر لوله گذاری گردید .

● عملیات تکمیل لوله‌کشی آب‌آشامیدنی کرمان آغاز گردید.

۲۸ ـ اسفند

● شاهنشاه آریامهر درمراسم عید غدیر فرمودند: **«من از روی ایمان شخصی و تجارب گذشته نه‌فقط به‌معتقدات دینی عمیقا وابستگی دارم بلکه استحکام اصول دینی را برای بقای مملکت لازم‌میدانم. »**

۲۹ـ اسفند

● درمانگاه مجهز بهداشتی برای‌ایجاد تسهیلات بهداشت مردم در «دهدرست» دراستان سیستان وبلوچستان گشوده‌شد.

● بخشهای سیاربهداری واورزاس در جاده‌های همدان ـ کردستان ـ مشهد ـ اصفهان ـ فارس و لرستان برای کمك مسافران طول راه ایجاد شد.

دوم فروردین‌ماه ۱۳۴۷

● اولین کلنگ احداث آبشار مصنوعی وبولوار دراصطهبانات‌واقع دراستان‌فارس بزمین‌زده‌شد .

۴ فروردین

● سالن سرپوشیده ورزشی بندرعباس‌گشایش یافت. هزینه ساختمان این سالن ازمحل اعتبار سازمان برنامه پرداخت شده است .

● سازمان بنادر وکشتی‌رانی ایران ونمایندگی بازرگانی شوروی قراردادی امضاء کردند که بموجب آن برای ایجادتسهیلات رفت‌وآمد کشتی های بخاری ولاروبی کانال وحوضچه های‌بندرپهلوی وبندر نوشهر ، اقدام خواهد شد .

۵ فروردین

● اعتبار اسفالت ۱۶ کیلومتر راه از دوراهی ملایر ـ اراك تا شازند از طرف وزارت راه تامین گردید .

۷ فروردین

● بهره‌برداری رسمی ازکارخانه گاز مایع پالایشگاه تهران شروع گردید .

۸ فروردین

● برای‌کشف گاز نفت در مسجدسلیمان عملیات وسیعی توسط مهندسان ایرانی آغاز شد .

۹ فروردین

● عملیات ساختمانی یك بیمارستان مجهز دریزد شروع شد . هزینه احداث این بیمارستان رایکی ازافراد نیکوکاریزد تعهد کرده‌است.

۱۰ فروردین

● بزودی یك شهر تربیتی بمساحت چهارصد هزارمتر درحصارك شمیران ساخته خواهدشد . دراین‌شهر مراکزی برای نگهداری کودکان عقب‌افتاده، نوتوانی برای اطفال فلج ،وخانه کودکان‌مفقود وآسایشگاه برای اطفالی‌که گرفتاربیماری‌های غیرقابل علاج هستند وهمچنین بیمارستان ساخته خواهد شد .

● اعلام شد که هشت سد دیگرعلاوه برسدهای‌کنونی‌کشور ساخته‌میشود اولین سدی‌که ایجاد میشود سد بزرگ رضاشاه‌کبیر خواهد بود و جمعا یك میلیون کیلووات برق‌تولید خواهد کرد .

۱۱ فروردین

● حفاری سومین چاه نفت در خلیج فارس آغازگردید این چاه که توسط شرکت «سوفیران» مقاطعه‌کار شرکت ملی نفت ایران حفر میشود ، در ده‌کیلومتری شرق جزیره سیری بین‌جزیره‌لاوان و قشم قراردارد

● ساختمان جدید آزمایشگاه الکترونیك دانشگاه تهران درامیرآباد آغاز گردید . این آزمایشگاه دره طبقه‌ساخته میشود .

● کلیه ماشین‌آلات کارخانه سیمان‌تبریز خریداری‌گردید وبزودی برای نصب درمحل‌کارخانه حمل میگردد این کارخانه در صوفیان احداث میشود وظرفیت آن ۵۰۰ تن سیمان درروز میباشد .

۱۲ فروردین

● درکردستان یك درمانگاه جدید با بخش های درمانی‌گشایش‌یافت

۱۳ فروردین ـ

● اولین کلنگ ساختمان خانه جوانان درشهرساری مرکز استان مازندران بزمین زده شد . خانه جوانان ساری در زمینی بمساحت ۵۰۰۰ مترمربع ساخته خواهد شد .

● دررشت اولین کلنگ ساختمان خانه جوانان توسط آقای دکتر سام استانداز گیلان به زمین زده شد . این خانه ازمحل اعتبار نخست‌وزیری در زمینی به مساحت ۲ هزار متر مربع ساخته میشود .

۱۵ فروردین

● تلویزیون اصفهان بکار افتاد . برنامه‌های تلویزیونی اصفهان از تهران فرستاده میشود و دستگاه فرستنده تلویزیون مستقل اصفهان در نیمه دوم سال جاری نصب میگردد.

۱۶ فروردین

● برای اولین‌بار در ایران انتخابات نظام پزشکی بعمل آمد . در این انتخابات دو هزار پزشك و دندانپزشك و داروساز شرکت داشتند تا برای رسیدگی به تخلفات پزشکان و بالا بردن حیثیت پزشکی از بین خود ۱۷ پزشك و ۳ دندانپزشك و پنج پزشك ارشی را انتخاب کنند .

۱۷ فروردین

● خط هوائی تهران ـ مسکو افتتاح شد و نخستین هواپیمای هواپیمائی ملی ایران بسوی مسکو پرواز کرد .

● درچند روستای مشهد ، باشگاه جوانان روستائی تشکیل گردید.

● تلفن کاریر شاهی و آمل ۲۴ ساعته شد و بدین ترتیب اهالی این دو شهر میتوانند در تمام مدت ۲۴ ساعت باتهران و دیگر شهرهائی که بهره‌برداری از تلفن کاریر آنها ۲۴ ساعته است تماس تلفنی داشته باشند .

۱۸ اسفند

● شاهنشاه آریامهر طی پیامی بمناسبت روز بهداشت جهانی ، فرمودند :

« بیماری ، جهل و فقر ، سه دشمن بزرگ بشر است ، سرکوب کردن این سه عامل مستلزم همکاری همه‌جانبه و وسیع است . »

● در شش کیلومتری پلدختر در کوهدشت منطقه نفتی کشف شد .

۱۹ فروردین

● در مشهد مرکز مبارزه با «هاری» شروع بکار کرد.

۲۱ فروردین

● ساختمان ٤ میدان و یك هتل و یك پارك ۱۲ هزار متری در تربت حیدریه شروع گردید . هتل تربت حیدریه با اعتبار سازمان برنامه ساخته میشود .

● احداث مزرعه آزمایشی برنج در شهرستان رشت شروع گردید . مساحت این مزرعه ۳۰۰ هکتار میباشد و برای آزمایش روش کشت برنج فیلی‌بینی و ژاپنی در ایران در نظر گرفته شده است .

۲۲ فروردین

● شاهنشاه آریامهر پنجمین کنگره جهانی باستان‌شناسی را افتتاح کردند و طی سخنانی فرمودند :

« دانشمندانی که در راه معرفی تمدن باستانی ایران کوشش کرده‌اند هرگز فراموش نمیشوند . »

● موافقتنامه ۵ ساله بازرگانی بین دولت ایران و دولت مجارستان به امضا رسید .

۲۳ فروردین

● ساختمان کاخ جوانان رضائیه آغاز گردید.

۲٤ فروردین

● بهره‌برداری از دستگاه تقطیر در پالایشگاه تهران آغاز شد. این دستگاه بزرگترین دستگاه تقطیر در ایران‌است.

● ساختمان ۲۰ انبار غله در ۲۰ شهرایران پایان یافت. این‌انبارها که باراعایت آخرین اصول فنی در نقاط غله‌خیزساخته‌شده گنجایش‌ذخیره ۱۰۰ هزارتن گندم را دارند.

۲٦ فروردین

● بهره‌برداری اصلی از تونل آب‌بر فومن بطول ۲٤ کیلومتر آغاز شده.

● اولین سنگ بنای ساختمان مرکز بهداشت شهر رضائیه نصب شد. این مرکز در ٤ طبقه و با ۹۲ اتاق در زمینی بمساحت ۳۲۷۷ مترمربع احداث میشود.

۲۷ فروردین

● اعتبار توسعه و تجهیز بیمارستان بوعلی قزوین وایجاد یك بیمارستان جدید درآن شهرتامین شد.

۲۸ فروردین

● ساختمان جدیدالاحداث بنگاه خون در شهربابل برای مبارزه‌با فاویسم پایان یافت . این‌بنگاه بااعتباری بمبلغ ٦ میلیون ریال‌احداث شده است.

۲۹ فروردین

● در حضور علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران ، سرای‌کودك برای پذیرائی ۳۰ نفر کودکان عقب مانده افتتاح شد.

● باپیام شاهنشاه آریامهر و در حضور والاحضرت شاهدخت اشرف، پهلوی انجمن بین‌المللی روابط عمومی با شرکت نمایندگان سویس ـ انگلیس ـ آلمان ـ کانادا ـ فرانسه ـ امریکا ـ اسرائیل ـ هندوستان ـ اسپانیا ـ افریقای جنوبی ـ لبنان ـ ایرلند ـ نروژ ـ ایتالیا ـ هنگ‌کنگ و برزیل برای مذاکره پیرامون نقش روابط عمومی در پیکار جهانی با بیسوادی افتتاح شد.

۳۱ فروردین

● اولین کلنگ خانه جوانان کرمانشاه در کرمانشاه بزمین زده‌شد.

۲۳اسفندماه۱۳٤٦ـ شاهنشاه آریامهر دستور بتون ریزی کارخانه ذوب‌آهن را صادر فرمودند.

رهنمون ماندوران تمدن بزرگ

۱۱ ـ سازمانها و تشکیلات اداری

قوانین استخدامی باید براساس

مترقیانه وعادلانه‌ای متکی گردد

● «... اصولا برای گردش صحیح کار روزانه مملکت احتیاج به‌تجدیدنظر کاملی در طرز کار ادارات خودمان براساس جدید قانون استخدام کشوری داریم، زیرا برای این دوران جدید انقلابی نه‌فقط افکار تطبیق شده‌ای بااین جریان لازم است بلکه درمیدان عمل نیز باید کار باهمان اصول منطبق باشد، بنابراین باید قوانین استخدامی ما براساس مترقیانه و عادلانه و بی‌نظرانه‌ای متکی گردد که کادراداری ما را همگام باترقیات اجتماعی مملکت کند.»

درسلام‌عیدغدیر ـ اردیبهشت ۱۳۴۲

دستگاههای اداری باید مسلط

به‌وضعیت خودشان باشند

● «.... دستگاههای اداری ما باید اینقدر مسلط به‌وضعیت خودشان باشند وکارهای ما طوری روی نقشه باشد که هرموسه‌ای که مامور این کار میشود بداند که امسال، سال بعد، پنج سال دیگر، دهسال دیگر مشاغلی که مورد احتیاج هست چیست و برای پرکردن این مشاغل احتیاج به‌چه‌قبیل افراد، درچه رشته‌های تخصصی دارد؟»

خطاب بدانشجویان ایرانی مقیم‌امریکا ـ ۱۹ مرداد ۱۳۴۲

سازمان اداری باید

متخصص باشد

● «.... سازمان اداری مملکت باید مبدل بیك دستگاه‌منزه فنی و تخصصی بشود که کارهای کشور مارا باسرعت‌وقاطعیت بسامان برساند.»

بمناسبت سالروز ۲۸ مرداد ۱۳۴۳

دستگاه اداری

باید مجهز بشود

● «... برای پیشرفت ما باید دستگاه اداری مملکت ازنظر انجام وظایف خود کاملا مجهز بشود. یعنی وزارتخانه‌ها و ادارات ما نیز با تحولات سایر شئون مملکتی از هرحیث هم‌آهنگ گردند.»

هنگام گشایش دوره اجلاسیه مجلس سنا ـ ۱۴مهر ۱۳۴۳

پیشرفت دستگاههای اداری باید

به‌سطح دستگاههای لشگری برسد

● «... محیط اداری کشور امروز فرق‌کرده‌است.ملاحظات اداری امروز روی اصل تخصص قرار میگیرد و انشاءالله بعداز تصویب قانون استخدام سعی خواهد شد تا حدود ممکن پیشرفت کار دستگاههای اداری نیز بسطح‌دستگاههای لشگری برسد. مجموع این اقدامات منجر به‌این نتیجه‌خواهد شد که ایران در قرن بیستم بتواند در زمره ملتهای مترقی و پیشرفته جهان جائیرا که لیاقت آنرا دارد پیدا کند هیچ چیز جز داشتن مقام مساوی با پیشرفته‌ترین ممالك دنیا مارا قانع نمیکند.»

درضیافت افسران لشکر خراسان ـ ۱۷ فروردین۱۳۴۴

اصلاح وضع دستگاههای

دولتی باید تحقق یابد

● «.... بهرصورت اصلاح وضع دستگاههای دولتی‌وتجدید بنای سازمان‌های اداری و تغییر اساسی در روش کار و اعمال و مدیریت صحیح و دقت درحسن انجام کارهای اداری و سرعت اتخاذ تصمیم‌بابی‌نظری و خیرخواهی اصولی است که قطعا میباید دراجرای انقلاب اجتماعی ایران تحقق یابد.»

هنگام گشایش دوره قانونگذاری مجلس سنا و شورای‌ملی ـ ۱۴ مهر ۱۳۴۶

دلیلی وجود ندارد که دراصلاح

امور اداری موفق نشویم

● «.... بزودی ما شورائی تاسیس خواهیم کردکه ریاست آن باخود من خواهد بود و برامور انقلاب اداری نظارت خواهد داشت سازمان بازرسی شاهنشاهی نیز بزودی تاسیس خواهد شد و بااین سازمان بازرسی عالیه و شورای انقلاب اداری که برای پیشرفت کارهای انقلابی دراختیار داریم دلیلی وجود ندارد که دراصلاح امور اداری خود موفق نشویم.»

مصاحبه با مدیر مجله ایران تریبون ـ ۳خرداد ۱۳۴۷

در قسمتهای اداری افراد باید

به‌اصول انقلاب مومن باشند

● «... باید آخرین اسلوب و متد اداری را قبول کرد.... ولی باز برمیگردیم باینکه این اسلوب‌را اگر مافبول بکنیم بالاخره مجری آن فرد است. افراد ما همه باید در قسمتهای اداری به‌اصول انقلاب معتقد و مؤمن باشند. ادارات‌و تمام سازمانها برای این درست شده‌اند که کار مردم را انجام بدهند. وظیفه ماموزین دولت خدمت بمردم‌و حل مشکلات مردم است. از یکطرف باید وسائل کافی در اختیار آنان بگذاریم وازطرف دیگر باید اینهاپادبگیرندکه چکاربکنند.»

در شرفیابی استانداران و فرمانداران کل کشور ـ ۸ خرداد ۱۳۴۷

دستگاههای اداری باید از

فرطاس‌بازی خلاص شوند

● «همه مردم باید ارشاد شوند که برای پیشرفت کار معاضدت داشته باشند بهرصورت در تشکیل این شورا فلسفه فکری و انگیزه‌کارما این است‌که دستگاههای اداری ایران از بوروکراسی و قرطاس‌بازی‌که از قدیم‌معمول بوده خلاص شوند. من میخواهم تا جائیکه بتوانیم این اشکالات و موانع را بکلی برطرف سازیم. اگر لازم باشد هرماه یکبار یاهرچند ماه یکبار خودم ریاست جلسه شورای انقلاب اداری را قبول میکنم.»

درشرفیابی اعضای شورای انقلاب اداری ـ ۱۹ تیر ۱۳۴۷

مدیران باید درحل مسائل‌اداری

جرات و شجاعت داشته باشند

● «موجب خرسندی است‌که برنامه‌های مدیریت سال۱۳۴۷ فعالیت ثمربخش خود را آغاز میکند. تعدی هریك‌ازمشاغل در سازمانهای دولتی و بخش خصوصی‌باامور و نیازمندیهای مردم مرتبط است و در اوضاع و احوال فعلی کشورما مسئولیتی سنگین بشمار میرود. این مسئولیت در مورد مدیرانی که رهبری گروهی را بعهده داشته و میباید بااتخاذ تصمیمات مهم وایجاد هماهنگی وحسن‌تفاهم میان افراد سازمان در پیشرفت مقاصد و هدفهای عمومی نقش عمده‌ای را ایفا نمایند، طبعا حساستر است. جرات وشجاعت در حل مسائل اداری و استقبال از وظیفه و مسئولیت باید بوسیله مدیران در کلیه سطوح اساس کار قرار گیرد، زیرا باسرعتی که کشور ما در راه آبادانی و تکامل گام برمیدارد جائی برای طفره یاتعلل و مسامحه باقی نیست.»

بمناسبت تشکیل‌سمینار مدیریت‌امور اداری ـ ۲۰تیر۱۳۴۷

... و تاکیدی دوباره

رستاخیزی بزرگ در عصری بزرگ

«زنان ایرانی، بادلی‌پاك وبافکر وروحی آماده، به‌خود و به تاریخ نشان خواهند داد‌که درنهاد مردم‌این‌کشور بااین تمدن باستانی چه ذخایر معنوی عظیمی نهفته است، و زن ایرانی، اکنون‌که از قید اسارت‌ها شده است چه تحول بزرگی را درامور تربیت خانوادگی وتقویت روحی نسل‌های آینده مملکت وامور معاش و اقتصادی وسیاسی جامعه خود میتواند بوجود آورد ...»

«بمناسبت سالروز ۲۸ مرداد ـ در ۲۸ مرداد ۴۳»

***

اگر به شهادت اوراق زرین تاریخ ایران، زن ایرانی، در طی ادوار کهن، مرتبه‌ای ارجمند داشت، اما عواملی خاص، که بخصوص بعداز پایان گرفتن اقتدار تیموریان باوج خود رسید، به مرور، اورا به‌گونه‌ای یکی ازاعضاء مهجور درخانواده درآورد و در دوره‌های اخیر، این مهجوریت دامن زده شد و بسط یافت. اما دستی‌که ازآستین پردان، درروزگاران تیرگی بدرآمد و کشتی توفانزده‌ای را‌که میرفت، بطورقه هولناك نیستی سقوط کند، به ساحل نجات وایمنی رهنمون ساخت، باعث آمد تازن ایرانی، باردگر تولدی‌نورآغاز کند وبه حق‌حیات، که حق طبیعی هرانسانی است، دست‌یابد وامکان یافت تا دوش بدوش برادران خویش، درراههای سازندگی وپیکار با اهریمن های جهل وبیماری وفقر فرهنگی، به مبارزه برخیزد.

اما هنوز، زنجیرهائی برپای او، ودستان او باقی‌مانده بود. وبقایای این زنجیرهای اسارت، سرانجام بدست شاهنشاهی دادگر و آزاده، برافتاد. و زن ایرانی، که‌لیاقت خودرا بظهور رسانده بود، توفیق یافت تابه‌فرمان شاهنشاه آریامهر، وبه‌رهنمونی شهریار خردمند خود، تلاش‌های تازه‌ای را، درراه سازندگی و اثبات‌لیاقت فطری، آغازکند. واکنون، هنگام آن فرارسیده‌است‌که زن ایرانی، نیروی عظیم خویش‌را بنماید وتحول شگفتی را، دراموز مختلف زندگی آشکار سازد.

ارزش فرمان بزرگ شاه دادگر، شاهنشاه آریامهر را، هنگامی میتوان بخوبی دریافت‌که بیادآوریم زنان، ومادران، نخستین پایه‌گذاران زندگی وشخصیت فردای‌کودکان خویشتن هستند ومردان امروز، نخستین گهواره‌ی پرورشی راکه دریافته‌اند، دامان مادران بوده است. هرگز نمیتوان از آنکه خود، بهره‌ای از فرهنگ و دانش نبرده است انتظار داشت چراغ هدایت تنی‌چند را دردست گیرد وآنان‌را ازگودرهاها، وپرتگاه‌های حوادث، به‌گونه‌ای سالم، به‌منزل مقصود راهبر شود. این نکته، خودگویای این ضرورت است‌که مادران وزنان پیش از هرانسان دیگر، نیازمند به فرهنگ، وپایگاه اصلی آن یعنی آزادی هستند و آزادی ارزشمندی‌که از سوی شاه مهربان به‌آنان ارزانی شده است این‌امکان را بوجود آورده تا خویشتن را به‌گوهرهای فرهنگ و دانش بیارایند وآنگاه‌که دست‌درکار تربیت فرزندان خویش، ودیگر نوباوگان ایران‌ورجاوند برمی‌خیزند، مردانی بپرورند‌که شایسته زندگی در عصر پرشکوه پهلوی باشند. مردانی‌که میراث‌دار عظمت آئین‌ها وسنت‌های دیرین هستند.

شرکت سهامی زراعی مترقی ترین راه‌حل

بقیه از صفحه ۵

باتوجه بآنچه‌گذشت، یکباردیگر این حقیقت‌بارز آشکار میشودکه اساس تحولات اجتماعی در ایران، مبتنی براصول و ضوابطی است‌که به‌پیروی ازآنها همه‌جا درتغییر مناسبات اجتماعی وتولیدی، سایه عدالت اجتماعی گسترده شده‌است وتحت‌تاثیر چنین نظامی، شاهنشاه آریامهردرکتاب انقلاب سفید مرقوم فرموده‌اند:

«انقلابی‌را انجام داده‌ایم که بقول آبراهام‌لینکلن، بدخواه هیچکس نبوده ودرعوض خیرخواه‌همه‌کس‌بود.»

وزارت تعاون وامور روستاها تاکنون ۲۷ شرکت سهامی زراعی درمساحت ۸۹۰۶ هکتار وبا تعداد ۹۳٫۸۶۸ نفر سهامدار و ۳۵۴٫۵۵۴٫۰۰۰ ریال سرمایه، براساس قانون و اساسنامه شرکتهای سهامی زراعی درمناطق مختلف مملکت تشکیل داده‌است و دولت همه ساله طبق ضوابطی، کمکهای مالی بلاعوض و وام متوسط‌المدت باین شرکت‌ها پرداخت نموده ونیز عوامل مختلف زراعی‌را ازقبیل بذر اصلاح‌شده، کودشیمیائی وماشین‌آلات‌کشاورزی در اختیار آنهاقرار داده‌است.

این وزارت همچنین در زمینه خدمات‌فنی شامل نقشه‌برداری، توپوگرافی، افزایش آب، تسطیح‌وقطعه‌بندی برنامه‌های متناسب زراعی‌را بمرحله اجراءگذاشته وبعلاوه درحسن‌اجرای برنامه‌ها نظارت لازم‌را درتمام موارد به عمل آورده است. سهامداران شرکتهای سهامی زراعی‌که ازثمرهٔ اجرای این برنامه‌ها برخوردار شده‌اند، بتدریج به ماهیت شرکتهای سهامی زراعی واقف‌گردیده وبا علاقمندی کامل‌از این پایگاههای مفید تولیدی پاسداری مینمایند.

این شرکتها وسیله ارکان وتشکیلات‌زیر اداره‌میشوند:

مجامع عمومی عادی و فوق‌العاده‌که پس‌از انجام تشریفات قانونی، باحضورکشاورزان صاحب سهم برای رسیدگی به بودجه و ترازنامه سالانه وتعیین خط مشی شرکت مربوط وانتخاب اعضای هیئت مدیره وتعیین بازرسان‌قانونی و سایر اموری که جزو وظایف مجامع مزبور میباشد، تشکیل میگردد.

اعضای هیئت مدیره‌که سه‌نفر آن اصلی ویکنفردیگر عضو علی‌البدل میباشند، برای مدت سه سال از طرف مجمع عمومی عادی بمنظور انجام وظایف مقرر در اساسنامه‌تعیین میشوند. بازرسان قانونی‌نیزکه دونفر میباشند برای مدت یکسال ازطرف مجمع عمومی، برای رسیدگی به ترازنامه و دفاتر حسابداری شرکت انتخاب میگردند. مدیر عامل شرکت بنا به پیشنهاد وزارت تعاون وامور روستاها، ازطرف اعضای هیئت‌مدیره، برای انجام وظایف مقرر در اساسنامه مربوط انتخاب میشود وکلیه حقوق ومزایای خودرا‌ازدولت دریافت میدارد. علاوه‌براین وزارت تعاون وامور روستاها برای هرشرکت، چندنفرکارشناس‌کشاورزی و حسابدار و کمك‌حسابدار و مکانیسین‌که حقوق ومزایای خودرا ازدولت دریافت میدارند، اعزام میدارد.

درحقیقت شرکتهای سهامی زراعی، عامل تمرکز و تجمع سرمایه‌ها ونیروهای‌کوچك و اراضی پراکنده‌ومحدود است واین تمرکز سرمایه وکار وزمین، هم ازنظر افزایش درآمد سرانه‌کشاورزان وهم‌ازنظر رشد اقتصاد ملی وتولید کشور قابل‌توجه‌است.

نیروی لایزال و غرور ملی ایرانیان

بقیه از صفحه ٤

بود بدین‌جا خاتمه نیافت زیراکه بعدازبه شدن‌پارلمان جدید توسط سربازان قزاق، به‌مرحله حادتری رسید وتاریخ ایران‌نفوذ دوم امپریالیستها را درفاصله‌ای دوجنگ جهانی ضبط‌کرده است، دراین زمان کشور بدومنطقه نفوذ تقسیم شده بود منطقه روسی ومنطقه انگلیسی.

وماند گذشته این‌بار نیز شخصیت مقتدر و مدیری بنام رضاشاه کبیرکه‌درسال ۱۹۲٤ به سلطنت رسید باین‌وضع خاتمه داد. رضاشاه کشوررا وحدت بخشید، طوایف مختلف را آرام نمود واصلاحات اداری واجتماعی پیشماری به‌عمل‌آورد وپس ازآنکه این‌کار ها بانجام رسید تصمیم‌گرفت تاپایه‌های اقتصادی کشور را با احداث راهها وراه‌آهن وایجادکارخانجات ومراکز برق بریزد.

اما نتوانست وظیفه خودرا بطورکامل بانجام برساند. جنگ دوم جهانی شروع شده بود و موقعیت سوق‌الجیشی ایران از نظر طرفین متخاصم باعث شدتاکشور نتواند به پیشرفت خلاقه خود ادامه دهد.

«دنباله دارد»

خبرهای جشن از داخل و خارج

صدای حرکت چرخهای ذوب آهن بگوش میرسد ...

● .... تا چند روز دیگر ، صدای سوت کارخانه‌ای بگوش خواهد رسید که تاسیس آن ، نشانه اراده‌وتوانائی‌شاهنشاه‌آریامهر و تلاش ملت ایران دراه‌سازندگی‌و پیشرفت است .
این صدا از کارخانه صنایع‌ذوب‌آهن است که بگوش میرسدو این حرارت دیگهای بخار آن است که‌دلهای ملتی را گرمی می‌بخشد و این نوربارانی که فضای کشور وچشم ملت را روشن میسازد .

● ... با چگونگی ایجادوتاسیس‌ذوب‌آهن و نیز با بخش‌های‌مختلف این واحد عظیم صنعتی‌آشناشدیم،در این گزارش با حوزه های معدنی که از لحاظ تامین مواداولیه ذوب‌آهن با کارخانه مزبور ارتباط مستقیم دارد . آشنامیشویم و در پایان گزارش های مربوط به صنایع ذوب‌آهن بکباردیگر تاکید میکنیم که صنعت ذوب‌آهن را مدیون و مرهون اراده‌و عنایات شاهنشاه‌آریامهرهستیم.

حوزه بافق

● معادن سنگ‌آهن ایران از دیرزمان استخراج و مورد بهره ـ برداری قرار میگرفت ولی فقدان کارخانه ذوب‌آهن عملا بازارسنگ‌ـ آهن را راکد ساخته بود و برای مصارف جزئی هم استخراج این معادن مقرون بصرفه نبود .
در چند سال اخیر با احداث کارخانه ذوب‌آهن شناسائی و اکتشاف معادن سنگ‌آهن‌ایران‌مورد توجه شرکت ملی ذوب‌آهن قرار گرفت و از لحاظ کمی و کیفی مناسب تشخیص داده شد .
مهمترین منبع سنگ‌آهن حوزه بافق کوهی بنام چغارت است که در شمال شرقی شهر بافق ۵۴۰ کیلومتری کارخانه آریامهر واقع شده و دارای مرغوبترین‌و غنی‌ترین منابع سنگ‌آهن میباشد .
بر اساس پیش‌بینی کارشناسان ذخائر قطعی معدن چغارت درحدود ۱۶۰ میلیون تن و عیارسنگ‌آهن آن بیش از ٦٢ درصد میباشد و سنگ‌آهن بدست آمده از معدن چغارت با درنظر گرفتن خواص فیزیکی و شیمیائی‌آن‌ازمرغوبترین نوع سنگ‌آهن های دنیا است .
معدن چغارت هم‌اکنون مورد بهره‌برداری قرار دارد ومحصول آن وسیله راه‌آهن بمحل کارخانه حمل میگردد .
کارهای ساختمانی حوزه بافق عموما تکمیل شده و در مورد شهرسازی و آبرسانی ، ۱٤٦۰متر مکعب پرکنی و ۲۵٤٤ شاخه شبکه آب بهداشتی و آشامیدنی و فاضلاب اماکن صورت گرفته است .
از کارهای مهم و اساسی حوزه بافق ایجاد فضای سبز در مناطق مسکونی است که این‌اقدام در تلطیف هوای این منطقه‌و ایجاد حصار در مقابل شن های روان تاثیر بسزائی دارد به این منظور ۲۸۰۰ اصله درخت گز و مرکبات کاشته شده و مساحتی نیز جهت گلکاری و پرورش گل اختصاص یافته است .

طرح زغال البرز

● « زیرآب » در ٤۲کیلومتری جنوب‌غربی شاهی و ۱۷۸کیلومتری شمال شرق تهران در مسیرراه‌آهن تهران ـ گرگان قرار گرفته است .
معدن زیرآب ازقدیمی‌ترین‌معادن زغال‌سنگ ایران است که سال های متمادی کارشناسان خارجی‌وایرانی در آن فعالیت داشته‌اند .
معدن « کارمزد »در۲۲کیلومتری جنوب شاهی و معدن « ده‌ملا » درحوزه شاهرود از نواحی عمده زغال‌دار این منطقه‌اند .
کار بهره‌برداری از معادن‌زیرآب و کارمزد که برای مرحله اول‌مورد نظر است ، هم‌اکنون آغاز شده و روزانه بیش از ۵۰۰ تن زغال سنگ از این معادن بکارخانه حمل میگردد . ساختمان‌های‌جدیدی که برای اقامت کارکنان بناشده آماده بهره‌برداری است وهمچنین منبع‌آب ساختمان های مسکونی شماره یك بظرفیت ۵۰۰مترمکعب و گاراژ و تعمیرگاه لوکوموتیو معدن وساختمان تکنولوژی و مرکز برق ایستگاه راه‌آهن و ایستگاه راه‌آهن و دیوارهای برج خنك‌کن پایان یافته است .
فعالیت راه‌سازی و راه‌داری در سال گذشته با احداث ۱۰۸ کیلومتر راه فرعی و ۱۵۱ کیلومتر تسطیح و شن‌ریزی جاده انجام‌شده است .
بموازات آن کارهای‌ساختمانی چند پل لوله‌ای و بتنی و سنگی نیز باتمام رسیده است . طرح زغال البرز با یك بهداری مجهز وقسمت‌دندانپزشکی آماده مداوای کارکنان بیمار است و برای رفاه و آسایش کارکنان همه گونه وسائل لازم از قبیل کانتین غذا ـ خوری سالن سینما ومیدان‌ورزشی آماده گردیده است .

معدن سنگرود

● معدن سنگرود در۳۲کیلو ـ متری شمال شرقی شهر لوشان و ۲۸۰ کیلومتری شهر تهران درمسیر جاده قزوین به رشت واقع شده واز سطح دریا ۱٦۰۰ متر ارتفاع دارد .
اهمیت این معدن بیشتر بعلت مرغوبیت نوع زغال آن است زیرا زغال سنگ موجود در این منطقه از لحاظ « کك » بهترین نوع زغال در ایران میباشد .
زغال موجود در این معدن که از دولایه نزدیك‌بهم تشکیل گردیده مثل سایر معادن منطقه البرز مربوط بدوران دوم زمین‌شناسی بوده و ضخامت آن ۸۰ سانتی متر است . این لایه‌ها در منطقه وسیعی بحالت چین خورده وجود دارد و بعلت مرغوبیت نوع زغال مورد توجه شرکت ملی ذوب‌آهن قرار گرفت و عملیات اکتشافی از آبان‌ماه سال ۱۳٤۷ آغاز شد و نتایج بدست آمده رضایت‌بخش بوده است و طبق نظر کارشناسان ذخیره احتمالی این معدن به ۱۲ میلیون تن میرسد .

● حمل زغال سنگ از معدن سنگرود تا ایستگاه راه‌آهن قزوین وسیله کامیون انجام میگیرد واین معدن بوسیله یك جاده خاکی بطول ۲۲ کیلومتر از طریق لوشان بجاده اصلی رشت‌قزوین متصل شده است .
این جاده بعلت اهمیت خاص توسط شرکت ملی ذوب‌آهن تعریض شده و برای حفاظت آن علاوه بر شن‌ریزی دائمی ۱۵ پل پایه‌دارپتنی و ۳ پل با لوله های سیمانی ، یك آبروی هوائی و چندین آبروی زیرزمینی دراین راه ایجادگردیده و علاوه بر آن در حدود٤۱کیلومتر جاده فرعی جهت ارتباط تونل‌ها و اماکن حفاری احداث شده‌است .

● کار های ساختمانی ازمیدان سنگرود با پیشرفت زیادی‌همراه بود و برای استفاده کارکنان‌ایران و شوروی ٦٤ دستگاه ساختمان مسکونی احداث شده ومورددبهره‌ـ برداری قرار گرفته است .
علاوه بر ساختمان های مزبور محل اداره و خوابگاه های برای رانندگان و پمپ بنزین و تعمیرگاه و آزمایشگاه شیمیائی و یك ساختمان کانتین بزرگ با سینمای دائمی مورد بهره‌برداری قرارگرفته است .

بهداری و رفاه

● همراه با پیشرفت های فوق برای تامین بهداشت و رفاه کارکنان معدن اقدامات موثری بعمل آمده برای مداوای بیماران و مجروحین سرپائی در معدن سنگرود ، درمانگاهی بایك پزشك، یك پزشکیار و یك بهیار ایجاد شده و در ساختمان جدید بهداری معدن که شامل بخش: دندانپزشکی و رادیولوژی خواهد بودامکانات و تسهیلات لازم جهت درمان بیماران فراهم شده است .

● برای رفاه بیشتر کارکنان پیش‌بینی های لازم بعمل آمده و یك فروشگاه بزرگو مجهزتعاونی و یك شعبه بانك ایجاد گردیده است .

واحد حمل و نقل جلفا

● ماشین‌آلات و تجهیزات وارده از شوروی پس از ترخیص از گمرك ، در واحد حمل و نقل جلفا تفکیك و تقسیم‌بندی وسپس بکارخانه و واحد های تابعه‌شرکت ملی ذوب‌آهن ایران ارسال می ـ گردد .
کارکنان این واحد مزری مانند سایر واحدها از همه گونه‌وسایل رفاه و بهداشت برخوردارند و برای سکونت آنان ساختمان های مجهزی احداث گردیده است .آب مورد نیاز آنها از دو لوله که یکی از شهر و دیگری از راه‌آهن جلفا کشیده شده فراهم میشود. و تجهیزات بهداشتی ودرمانی کارکنان از طریق بیمه‌های اجتماعی جلفا تامین میگردد .

چند خبر ...

چین کمونیست در جشن‌های ایران شرکت میکند

● در پکن اعلام شد که جمهوری خلق چین رسما درمراسم بزرگداشت دوهزاروپانصدمین سال بنیانگذاری شاهنشاهی ایران شرکت خواهد کرد .بقرار اطلاع «کواثوموچو» نائب‌رئیس کمیته دائمی کنگره ملی خلق جمهوری چین بنمایندگی از طرف چین کمونیست به‌ایران خواهد آمد تا در مراسم جشن شاهنشاهی شرکت نماید.

نشریه مخصوص سفارت شاهنشاهی ایران در واشنگتن

● استقبال ارگانهای تبلیغاتی آمریکا از بزرگداشت‌دوهزارو پانصدمین سال بنیانگذاری شاهنشاهی ایران سبب شده است تا سفارت شاهنشاهی ایران اقدام به‌انتشار نشریه مخصوصی ویژه جشن‌های شاهنشاهی بنماید گزارش رسیده از واشنگتن حاکیست که شماره مردادماه گذشته نشریه مخصوص سفارت شاهنشاهی در واشنگتن باصفحات اضافی بزبان انگلیسی با گراورهای متعدد از آثار باستانی و مناظر مختلف ایران انتشار یافته است .

شرکت هنرمندان پاکستان وترکیه در جشن‌های ایران

● گزارش‌های رسیده از پاکستان حاکیست که کشوردوست وهمسایه‌ما پاکستان درزمینه‌ای بسیاروسیع وفعال‌دست‌اندرکار برگزاری بزرگداشت دوهزاروپانصدمین سال شاهنشاهی‌ایران است بهمین منظور مقامات فرهنگی پاکستان تصمیم گرفته‌اند همزمان باآغاز جشن‌های ایران یك گروه سی‌نفری از هنرمندان این کشور را به‌ایران اعزام دارند نظیر همین‌برنامه در ترکیه نیز اجراء خواهد شد و گروهی از هنرمندان کشور مذکور مقارن‌با ایام جشن وارد تهران میشوند. گزارش دیگری از کراچی حکایت میکند که مردم این شهر بویژه جوانان برای هرچه باشکوهترکردن جشن‌های ایران در زمینه‌های ورزشی نیز فعالیت‌های شورانگیزی را آغاز نموده‌اند و با ترتیب مسابقاتی در رشته های فوتبال و کشتی علاقمندی واقعی خود را به‌ایران و فرهنگ وتمدن‌باستانش ابراز مینمایند.

ارکستر سمفونیك مجارستان و لهستان خواستار سه‌آهنگ ایرانی‌شدند

● سه‌آهنگ از ساخته‌های آقای ایرج گلسرخی مشتمل‌برسه «پوئم سمفونیك»و کارهای کر و آواز بنامهای «برای دشت‌های میهنم» ـ «سرود زندگی» و«حماسه مردم»، مورد توجه کمیته‌های ملی لهستان و مجارستان و سایر کشورها قرار گرفته و این کشورها طی نامه‌هایی از دفتر جشن شاهنشاهی خواسته‌اند تا ازهریك از ارکستراسیون و نت‌های آهنگهای مذکور پنج نسخه برای آنها ارسال شود تااین آهنگها درآن کشورها در مراسمی که بمناسبت جشن شاهنشاهی برپا میشود ، اجرا گردد.

تلویزیون اتریش

● طبق خبر رسیده از وین تلویزیون اتریش باهمکاری سفارت ایران در زمینه جشن‌های شاهنشاهی ایران برنامه جالبی برا ی‌بینندگان خود پخش کرد دراین برنامه‌چگونگی نوع و شکل برنامه‌های ویژه مراسم بزرگداشت دو هزارو پانصدمین سال بنیانگذاری ایران در شیراز و تخت جمشید و اصفهان و تهران طی برنامه جالبی بنظر تماشاچیان تلویزیون اتریش رسید.

مدارس یادبود

● کارهای ساختمانی چهارده باب دبستان از بیست‌وسه‌مدرسه سهمیه شهرستان ماکو پایان یافت وبرای بهره‌برداری تحویل آموزش و پرورش محل گردید ضمنا بیش از نودوپنج‌درصد عملیات ساختمانی ۹ دبستان دیگر باتمام رسیده و درطول همین هفته مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت.

● ساختمان بیست و دو دبستان از بیست وهفت مدرسه سهمیه شهرستان خوی پایان یافت و بقیه نیز تاآخر هفته جاری آماده تحویل برای بهره‌برداری خواهد شد. و نیز ساختمان بیست وهفت دبستان یادبود شهرستان نقده باتمام رسید و تحویل آموزش و پرورش محل گردید. گزارش دیگر حاکیست که عملیات ساختمانی ۵۰ دبستان ازهفتاد مدرسه یادبود جشن شاهنشاهی ایران سهمیه استان کرمان بپایان رسید و کارهای ساختمانی بیست مدرسه دیگر درطول همین هفته روباتمام میرود. ساختمان نوزده باب دبستان در قراء و روستاهای آمل پایان یافته و آماده بهره‌برداری گردیده است.

راهنما برای جهانگردان

● برای آنکه در طول ایام جشن‌های‌بزرگ‌ایران‌جهانگردان خارجی دچار اشکال نشوند، کلیه دبیران زبان شهرستان‌تبریز باگذراندن یك کلاس سه‌روزه که ازطرف سازمان جلب سیاحان ترتیب یافته است بنحوه پذیرائی و راهنمائی از سیاحان خارجی آشنا شدندتا درموارداز‌لزوم‌بتوانندجهانگردان را در طول مدت اقامتشان در تهران راهنمائی نمایند. ضمنا گزارش دیگری حاکیست که هشت مرکز استراحت با همکاری بخش‌های خصوصی و دولتی در طول راه بازرگان تهران برای جهانگردان منظور شده است. دراین مراکز ازطرف سازمان جلب سیاحان اطلاعات لازم دراختیار جهانگردان و مسافران قرار خواهد گرفت .

مهمانسرای اوقاف

● بمناسبت جشن‌های شاهنشاهی ایران نخستین مهمانسرای سازمان اوقاف در شهرستان مشهد گشایش یافت.
درمراسم افتتاح این مهمانسرا معاون نخست‌وزیر و سرپرست سازمان اوقاف و جمعی از روحانیون وشخصیت‌های محلی حضور داشتند.
ساختمان مهمانسرای اوقاف خراسان در زمینی بمساحت سه‌هزاروپانصد و بیست‌ودومتر مربع از موقوفات مسجدجامع گوهرشاد باهزینه بیست میلیون ریال بنا گردیده است.

روزنامه جشن شاهنشاهی ایران
نشریه مخصوص وزارت اطلاعات
این روزنامه طی ۱۰۰ شماره همراه با جراید کشور و برابر با تیراژ کلیه روزنامه ها چاپ و منتشر می‌شود .
تهیه و تنظیم زیرنظر : ایرج نبوی